

СІТІН НІЖЕ
НЕПРАВДА

НОВОСЧІНАЛНАГО
КЛАЕНДАРЯ
СОБАНУША

ПРФ ПИСТУАРІЙ СОНУ

ПРФ ІОАННІС ІО

СРІНУ МАТІАШ

СРІНУ ПІКОЛІ

СРІНУ А.С. АНІС

ПРФ ІЗКІС С

ПРФ АБІРІС К

С ВАУ ГЕИТІ

СРІНУ КРІС

ПРІНУ ПАТРИС

ПРІНУ АРІС

ПРІНУ ТАУРІС

СРІНУ ПІКОЛІ

С ПРІСХ СІСІС

СРІНУ ПІКОЛІ

ПРІС

СРІНУ

СРІНУ

СРІНУ

СРІНУ

СРІНУ

СРІНУ

СРІНУ

СРІНУ

СРІНУ

СРІНУ

СРІНУ

СРІНУ

СРІНУ

СРІНУ

СРІНУ

ПІ ПРІСХ СІСІС

ПРАВΟΣЛАВЕН КАЛЕНДАР

2020

Светител Серафим (Соболев), архиепископ Богучарски, Софийски чудотворец (1881-1950), казва за новия календар така: “Ако, по силата на каноническите основания, приемането на новия стил в цялата му пълнота е недопустимо за нас, то също така е недопустимо за православните християни приемането на новия стил и в компромисна форма. Този компромис в последно време се среща в

практиката на някои Православни Църкви и се проявява в това, че Пасха се празнува по старата православна Пасхалия, а всички непреходящи, неподвижни празници се празнуват по новия стил. Но такъв смесен календар **не може да бъде приет от православните**, тъй като той води до нарушаване на други църковни постановления, за които говори нашият Устав и които свято и неотклонно трябва да бъдат спазвани от нас, тъй като ние не бива да нарушаваме послушанието към нашата Майка – Църквата. **Новостилците грешат с такова непослушание.** Ние говорим така, имайки предвид нарушаването от тях на изискванията на Устава относно неподвижните празници...

Особено възмутително нарушение на Устава се вижда в отношението на новостилците към празника на светите апостоли Петър и Павел...

Затова приемането от нас – против волята на Светата Църква – на новия стил, макар и в компромисна форма, може да ни доведе само до това – ние сами да съдействаме за **възникването в нашия църковен живот на смутове и неуредици**, чрез което със собствените си ръце ще разрушаваме авторитета на Светата Православна Църква”.

“За новия и стария стил” – Доклад, произнесен от светител Серафим (Соболев) на Московското Всеправославно съвещание през 1948 г.

ЦЪРКОВЕН СВЕТОТЕЧЕСКИ

ПРАВОСЛАВЕН КАЛЕНДАР

✻ 2020 ✻

Издават православни християни
от Българската Православна Църква —
Българска Патриаршия

СИМВОЛЪТ НА ВЯРАТА

Вярвам в Един Бог Отец, Вседържител, Творец на небето и земята, на всичко видимо и невидимо.

И в един Господ Иисус Христос, Сина Божий, Единородния, Който е роден от Отца преди всички векове: Светлина от Светлина, Бог истинен от Бог истинен, роден, несътворен, единосъщен с Отца и чрез Когото всичко е станало;

Който заради нас, човеците, и заради нашето спасение слезе от небесата и се възплъти от Светия Дух и Дева Мария, и стана човек;

И бе разпнат за нас при Понтий Пилат, и страда, и бе погребан;

И възкръсна в третия ден, според Писанията;

И възлезе на небесата и седи отдясно на Отца;

И пак ще дойде със слава да съди живите и мъртвите, и царството Му не ще има край.

И в Светия Дух, Господа, Животворящия, Който от Отца изхожда, Комуто се покланяме и Го славим наравно с Отца и Сина, и Който е говорил чрез пророците.

В Една, Света, Съборна и Апостолска Църква.

Изповядвам едно Кръщение за опрощаване на греховете.

Чакам възкресението на мъртвите.

И живота в бъдещия век. Амин.

Забележка: В IX-я член правилният термин е „Съборна“ (*соборна*, *каволик*), което означава съборната цялост на Църквата, който превод на славянски е приела Св. Църква от IX в. и до днес, а не „Вселенска“ (*вселенска*, *окоуменик*), което означава нейното повсеместно (като място) разпространение по цялата населена земя (*вселенна*, *окоумени*); още повече, че днес понятието „икуменик“ (икуменическа, вселенска) се използва от икуменистите с изопачен смисъл.

СВИДЕТЕЛСТВОТО НА СВЕТЦИТЕ ПРОТИВ НОВИЯ КАЛЕНДАР

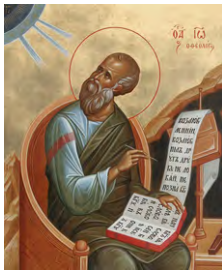
*„Който вас слуша, Мене слуша; и който се отмята от вас,
от Мене се отмята“ (Лук. 10:16)*

1. Чудеса на Божии угодници, които са следвали стария стил и които с това потвърждават, че той е правилен.

Тези чудеса в продължение на много години и даже на векове са се извършвали по стар стил, дори и тогава, когато той вече е изоставал с няколко дни, поради което, според новостилните реформатори, се е нуждал от поправка. Но не и според светците. И именно чудесата ясно показват, че старият стил е угоден на Бога така, както е приет от св. отци и не се нуждае от никакво поправка.

✠ ✠ ✠

Св. ап. и евангелист Йоан Богослов. От V век всяка година започнало да става на 8 май (по юлианския календар) дивно чудо на гроба на апостола. В житието четем: «Започна всяка година в този месец и ден да излиза от гроба му някакъв тънък чудотворен прах, който вярващите взимаха и с него изцеляваха всякакви недъзи и болести на хората»¹. Това чудо се извършвало всяка година на 8 май по стар стил и в памет на чудото е установено от Църквата празнуването паметта

¹ Чети-минеѝ, 8 май.

на апостола именно в този ден – 8 май по стар стил, в който ден всяка година на гроба на апостола се стичали големи групи поклонници да се поклонят и да си вземат от целебния прах¹.

Чудото се прекратило през XIV в., когато Ефес бил превзет от турците и храмът на апостола бил разрушен.

Така в продължение на 9 века това чудо се е извършвало на 8 май по стар стил. **Светият апостол не счел за необходимо да измества датата му напред заради астрономическа точност**, а изоставането на юлианския календар за тези 9 века е било цели 7 дни. По този начин ап. Йоан ясно показал, че за Църквата астрономическата точност няма значение, нито пък има нужда от новия папски календар, въведен именно заради астрономическа точност.

В новостилните църкви днес това чудо не се празнува на 8 май по стар стил, когато то действително е ставало, а на 25 април по стар стил, когато то не е ставало (гражданския 8 май).

Евангелист Йоан Богослов е светецът, в чийто храм през 1925 г. е станало и великото чудо на явяването на Честния Кръст Господен на небето на Въздвижение по стар стил², тъкмо когато Гръцката Църква вече е била въвела новия стил за неподвижните празници.

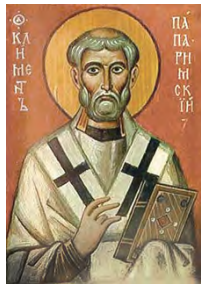
✠ ✠ ✠

Свѣщмчк Климент Римски (†101). Светителят е бил умъртвен по заповед на император Траян, като е бил завързан за котва и потопен в морето. Всяка година в деня на неговата памет (25 ноември по юлианския календар) морето се разтваряло за седем дни и вярващите отивали и се покланяли на мощите на

¹ <https://sobor-vrn.ru/stati-i-publikatsii/tayna-grobnitsy-apostola-ioanna-bogoslova-250617/>

² http://www.orthclass.com/index.html?fs=http://www.orthclass.com/zapr/drugi_1/nrm3.htm

светеца, които се намирали там в неръководен храм и от които се извършвали много чудеса. От 101 г. това чудо се извършвало в продължение на 7 века (до IX век) на **25 ноември по стар стил**. Св. Климент не се съобразил с **изоставането на юлианския календар от астрономическата точност на дните**, (което за тези 7 века е било 5,5 дни), като с това ясно показал, че великият индиктион (старият стил) е богоугоден и правилен, а самоцелното гонене на астрономическа свръхточност, каквато е целта на григорианския календар (новия стил) няма никакво значение за Църквата.

✠ ✠ ✠

Св. мчца Юлия (†640). Кончината на св. Юлия била ознаменувана с удивителни явления. «Извършило се още и това чудо: този камък, до който се допрели отрязаните гърди на светицата, в тези времена всяка година в деня на нейната памет изпускал от себе си наподобяващи пот млечни и заедно с това кървави капки, за обозначаване на девството и мъченичеството на св. Юлия, която, като станала бяла като мляко чрез девствената си чистота, се и обагрила с кръвта си, пролята за Христа. И тези капки капели **целия този ден от сутринта до вечерта**; с тях се помазвали и получавали изцеление» (Жития на светите, 16 юли).

Това чудо се извършвало всяка година на **16 юли по стар стил** в продължение на много години. За него може да се каже същото, което и за горните две споменати чудеса. Чудото на св. Юлия е следвало **точно юлианския календар**.

✠ ✠ ✠

Чудеса, които са ставали в продължение на много години по юлианския календар, са и събирането на дивите зверове всяка година на **7 октомври по стар стил** – деня на мъченическата кончина на **св. мчк Сергей** (†ок. 300) – на мястото, където първоначално бил погребан светият мъченик; и идването на елена, отхранен от **свщмчк Атиноген** (†ок. 311) всяка година в деня на неговата памет – **16 юли по стар стил** – на мястото на мъченическата кончина на светеца.

✠ ✠ ✠

2. Чудеса на древни светци, изобличаващи новия стил като небогоугоден.

Св. пророк Илия (IX в. пр. Хр.). В гръцкия Синаксар е описано следното чудо на св. пророк Илия.

Някой си Паисий, игумен на манастира на св. пророк Илия в Йерусалим, отишъл в Цариград, откъдето заминал за Белград. Тогава патриарх там бил Паисий.

По това време в Белград живеел един православен християнин, който бил женен за латинка (католичка). В деня на св. Илия (20 юли по стар стил, което по нов е 2 август) жената захванала да меси хляб, но мъжът ѝ казал: «Днес е празник на

св. пророк Илия и не бива да се работи». Жена му обаче отвърнала, че този празник вече е минал още преди десет дни¹ (по папския календар). И така, те се скарали.

Упоритата жена все пак продължила да меси тестото, но изведнъж, докато месела, почувствала как то се превръща в камък.

Да видят чудото дошли дори съседите и всеки един от тях си взел по парченце от този камък. Паисий също се оказал там, и след като си взел парченце от този камък като свидетелство за Божието чудо, занесъл го в Йерусалим. Това камъче Паисий окачил пред иконата на св. пророк Илия в своя манастир².

✠ ✠ ✠

Явяването на **св. пророк Елисей** (IX в. пр. Хр.) на св. Николай Планас. Това станало, след като през 1924 г. в Гръцката Църква официално бил въведен новият стил. Св. Николай обаче продължил да служи по стар стил до смъртта си през 1932 г. А за явяването се разказва следното: „Веднъж о. Николай искал да служи по стар стил на празника на св. пророк Елисей. Но понеже се опасявал, че могат да възникнат затруднения, той се договорил с втория чреден свещеник да отиде предния ден през нощта и да служи в храма на св. Спиридон в Мантука. На сутринта неговата клиросна певица отишла в храма на св.

¹ Става дума за времето, когато разликата между стария и новия (папски) календар е била още десет дни, (днес вече – тринадесет). Значи чудото става през 17 век, по времето, когато сръбски патриарх е бил Паисий (Яневац), светителстввал в периода 1614-1648 г.

² http://www.budiveren.com/index.php?option=com_content&view=article&id=493:2011-08-01-09-32-37&catid=37&Itemid=72

Спиридон и го чакала там. Времето минавало и изглеждало, че свещеникът няма да дойде да служи. Тя взела да унива. Помислила, че му се е случило нещо сериозно и затова той не дошъл. Тогава тя отишла в храма на св. Елисей (защото там бил „информационният център“), за да узнае какво се е случило със свещеника, и видяла, че там той се готви да служи Литургия! Тя го укорила задето нарушил уговорката им и след това попитала как тъй не се е побоял и е дошъл тук, в центъра, в самия пъкъл на гоненията. Той ѝ отвърнал: „Не ме укорявай; днес сутринта аз видях **пророка и той ми каза да дойда да служа тук** и от нищо да не се боя, понеже **той ще ме пази**“. Аргументите на клиросната певица така и останали неизказани! Тя само попитала: „Но как Вие сте го видял?“ О. Николай отвърнал: „Тази сутрин аз станах и се приготвих да пътувам за св. Спиридоновия храм. Седях в креслото и чаках кога ще пратят екипаж. В тази минута видях пред себе си пророк Елисей и той ми каза да отида в неговия храм и да служа Литургия...“

Ето и **изводите** от явяването на светия пророк.

Първо, св. Елисей считал за свой празник деня по светоточеския календар, а не по новия стил, защото в такъв случай той би казал на св. Николай, че празникът му е отминал преди 13 дни, а светият пророк нищо подобно не е казал. Напротив, пратил е св. Николай да отслужи празника му по стар стил.

Второ, св. пророк Елисей е казал на св. Николай, че „ще го пази“ – от какво? От гонението на каноничната новостилна Гръцка Църква против старостилците. Който както иска, така и да мисли, но това е факт. И ако някой има претенции, нека ги отнесе към тези двама светии.

От това следва, че и гонението на каноничната новостилна Гръцка Църква против старостилците не е било угодно на Бога, иначе светият пророк не би „пазел“ св. Николай от него.

✠ ✠ ✠

Светител Спиридон, епископ Тримитунтски (ок. 270-348). Известни са две чудеса на св. Спиридон, в първото от които той показал, а във второто – казал кое е правилното и кое – не.

През 1930 г. в храма „Св. Николай“ в Каристос, Гърция, служели Рождество Христово по нов стил, на 25 декември. Всичко било прекрасно до Малкия вход на Литургията. Когато обаче след него свещеникът запял Рождественския тропар „Рождество Твое, Христе Боже наш...“, изведнъж, като гръм за всички, иконата на свети Спиридон, която висяла на една от колоните в храма, започнала да се удря в колоната тъй силно, че цветето, което било на нея, паднало на земята. Виждайки това знамение, народът се вкаменил от ужас. Свещеникът и певците престанали да пеят. Тогавя някой от народа извикал: „Днес е празникът на свети Спиридон по стария календар. Пейте неговия тропар!“ Тозчас всички вярващи в един глас запели: „Собора първаго показался еси поборник и чудотворец, богоносне Спиридоне, отче наш...“ И още докато пеели тропара на светеца, неговата икона започнала малко по малко да се укротява, а най-последно съвсем престанала да се удря в колоната. На следния ден вестник „Карестини“ разгласил за това чудесно събитие. Атинският вестник „Скрип“ също писал за

чудото. Всички жители на Каристос и околностите му говорели за станалото и признавали правотата на стария стил. За това събитие е разказала Зиновия Сидери през 1976 г. – една от многото очевидци на събитието.

На другия ден иконата вече липсвала и никога повече не била върната в храма. Привържениците на новия стил решили да накарат Божия угодник да замълчи и да не им пречи...¹

Ето и второто чудо на светителя. На 25 декември по нов стил през 1934 г. светител Спиридон се явил на новостилния Лариски митрополит Арсений², точно когато последният се готвел да влезе в храма и да служи Литургия на Рождество Христово по нов стил. Арсений видял пред храма смирен на вид, престарял и благ архиерей с панагия на гърдите, и му казал: „Брате, да отидем и да възпеем радостните химни на Рождество, а после ще ти ока-

жа гостоприемство“.

Смиреният епископ отговорил: „Ти трябва да пееш не тези химни, а моите – на светител Спиридон!“ Арсений се разсърдил и казал: „Аз те каня, а ти ме презираш. Тръгвай си тогава!“ – след което влязъл в храма и започ-

нал службата. По време на утренията обаче митрополит Арсений се почувствал зле. Наложило се да го отведат в дома му. Но състоянието му се влошавало все повече и

¹ „Та Патриа“, т. VII, 1988 г., С. 132-133.

² Арсений (Афентулус, 1869-1934), митр. Лариски и Турнавоски.

повече, и на следващия ден умрял. Така той бил наказан за дръзното си непослушание към свети Спиридон.

Това чудо, когато е било записано през 1991 г., е било известно на най-възрастните жители на Лариса¹.

В биографията на митр. Арсений е отбелязано, че е умрял от сърдечна недостатъчност на 26.XII.1934 г.²

✠ ✠ ✠

Св. великомъченик Георги (†303).

През 2013 г., през която по нов стил нямаше Петров пост, на Кипър замироточи икона на св. вмчк Георги,

но не по нов стил, по който го празнува Кипърската Църква, **а по стар**.

Ето какво се разказва за чудото: „На

6 май в църквата на св. великомъченик Георги Победоносец в селската община Камбия-Фармакас на Кипър

по време на светата Литургия енорияшите забелязали

изтичаща от иконата на светеца гъста благоуханна течност.

За случилото се бил известен епархийският архиерей – митрополит Исаия Тамасоски и Оринийски,

който незабавно пристигнал в храма заедно с експерти.

Те удостоверили отсъствието на естествени причини за мироточението.

Иконата на свети великомъченик Георги е била създадена през XV в. и реставрирана преди

12 години. Енорияшите забелязали още едно необичайно явление: иконата станала много по-тежка. Наложило се шестима мъже да я носят по време на литийното шествие, което по-рано никога не се е случвало»³.

¹ Мосс, Вл. Православная Церковь на перепутье. Не преклонившие колени пред Ваалом. (<http://www.ortho-hetero.ru/index.php/history/651>)

² https://el.wikipedia.org/wiki/Μητροπολίτης_Λαρίσης_Αρσένιος

³ <http://predanie.bg/news-world-publisher/155-икона-на-свети-георги-замироточи-на-кипър-на-6-май>

Чрез това чудо св. Георги ясно показал кой е правилният църковен календар.

✠ ✠ ✠

3. Свидетелства на Божии угодници, живели след появата на новия стил, за това, че той е небогоугоден и неприемлив за Църквата.

*Н*яма светец, който да е засвидетелствал, че новокалендарната реформа в Църквата е правилна и богоугодна. Затова пък множество Божии угодници ясно са засвидетелствали отрицателното си отношение към нея и са я изобличили като неправда в Църквата.

Тук публикуваме техните свидетелства – който желае, нека слуша гласа на светците, според казаното: „който има уши да слуша, нека слуша!“ (Лук. 8:8). А за тези, които не искат да ги слушат, какво да кажем? Дори „и да възкръсне някой от мъртвите, няма да се убедят“ (Лук. 16:31).

✠ ✠ ✠

Свещеномъченик Кирил I (Лукарис), патриарх Константинополски (1572-1638)¹, нееднократно осъждал григорианския календар, оценявайки го в духа на съборните определения на патриарх Йеремя II². В свое писмо до православни християни свт. Кирил писал, че последвалите григорианския календар и пасхалия се

противят на Вселенските събори и подлежат на

¹ Поборник против католическата пропаганда в Православието. Клеветен от йезуитите в широк аспект – от държавна измяна до отстъпление от Вярата. Несъстоятелността на последното е била потвърдена от Църковни събори. В резултат на интригите на йезуитите приел мъченическа смърт. Канонизиран от Александрийската Правосл. Църква в 2009 г.
² <http://www.pagez.ru/jc/006.php>

анатема, и призовал православните да пазят този църковен календар (наричан днес „стар стил“), който ни е предаден от св. Отци на Църквата¹.

Изобщо, Православната Църква в своята пълнота, и в частност – Константинополските патриарси, както и **всички Източни патриарси до началото на ХХ в. се отнасяли категорично отрицателно както към григорианската пасхалия, така и към григорианския месецослов.**

✠ ✠ ✠

Преподобномъченик Атанасий Брестки (1595-1648).

През 1596 г. на събор в Брест било обявено обединение (уния) на Православната югозападна Руска Църква с Римокатолическата църква. (Към подобно обединение се стреми днес икуменическото движение.) От страна на римокатолиците последвали жестоки насилия над православните. Заедно с унията в Югозападна Русия се въвеждал и новият григориански календар. Против унията се събрал в Брест **в същата 1596 г. Православен събор**, на който участвал и **свщмчк Кирил Лукарис** в качеството на екзарх на Александрийския патриарх². На този събор унията била осъдена, както и архиереите, които я приели, и били издадени две постановления, в първото от които се казва: «Ние даваме обет на вярата, съвестта и честта – за себе си и за нашите потомци – да не слушаме тези осъдени от съборно осъждане

¹ По ирония, доказателства за това привеждат видни новостилни апологети <http://clubs.dir.bg/showflat.php?Board=pravoslavie&Number=1945402372&page=&view=&sb=&part=all&vc=1>

² https://ru.wikipedia.org/wiki/Кирил_Лукарис

митрополити и владици¹, да не им се подчиняваме и да не допускаме тяхната власт над нас; а напротив, колкото е възможно, да се противим на техните определения, действия и разпореждания, да стоим твърдо в нашата света вяра и при истинските пастири на нашата Света Църква, особено при нашите патриарси, **да не оставяме стария календар**, старателно да съхраняваме ограденото от законите общо спокойствие и **да се съпротивяваме** на всички притеснения, насилия и **новости**, чрез които биха започнали да пречат целостта и свободата на **нашето богослужение, извършвано по древния обичай**. Обявяваме това тържествено, преди всичко пред Господа Бога, а после и пред целия свят...»

Твърд противник на унията, както и на въвеждането на новия календар, бил и св. Атанасий. Ето какво пише той в автобиографическия си дневник²:

«Пиша и сега: смили се, кралю Полски, владетелю християнски! Благоволи и в това дело да погледнеш, да видиш всичко сам и да приведеш към справедливост вярата и истинно-съборната Източна Църква, намираща се във Вашата държава, съгласно волята Божия, защото със сигурност вече голям гняв над тази изобилваща държава на Полската корона страшно виси. И това е най-вече защото истинната Източна Църква, която се намира тук в християнска държава, търпи напълно непоносими притеснения. И това е тази Църква, която чрез Божието приглеждане, като прие щастливо светия Кръст при светия Владимир, княз руски, от годината 987... вече шестстотин и осем години с

¹ Приелите унията с римокатолиците.

² На руски език: <http://uru4e.cerkov.ru/svyatyni-nashego-xrama/o-pokravitele-nashego-xrama-svyatom-afanasii-brestskom/avtobiograficheskij-dnevnik-prepodobnomuchenika-afanasiya-brestskogo/>

благословиенето на собствения си пастир, патриарха на Новия Рим – Константинополския, съгласно постановленията на вярата и реда в тайнствата и **истинно-съборния календар, утвърден от седемте Събора и не попадащ нито под едно проклятие**, е била в покой.

...Униатите, като се предадоха в послушание на западния Римски костел... така и станаха явни и големи **противници на Едната Света Съборна и Апостолска Христова и Божия Църква**, (станаха) **беззаконници и тирани**, поради това, че преизпълниха и превишиха в злоба и тиранство еретиците и безбожниците, а именно в тези четири дела. Първо, че презряха и отхвърлиха истинския Един Пастир Исуса Христа от Неговата Църква... и съвсем отнеха Божествения и човешки Глава от Неговото тяло... а приеха за себе си на това място един човек за пастир и глава. Второ, че нарушиха общото духовно и светско право, публично и частното, тоест каноните, статутите и конституциите, имотните дарения и привилегиите, а също твърде много и явно извършвайки умаляване и помрачаване на истинната гръцка вяра, защото това е заложено в листа, даден им от отеца папа Климентий, да се устройват вече само съгласно Флорентийския и Тридентския събори. Тоест, което отдавна вече другият западен Римски костел изповядва, и те да изповядват: изхождане на Светия Дух и от Сина, както и от Отца; светото Тайнство под вид на опреснок в едно лице; огнено чистилище за душите след смъртта; пост в събота и други самочинни пости; безбрачие на светските свещеници; **отмяна на календара... и всичко съгласно с измислените нови папски науки**, изменяни всяка година, **а не съгласно Христовите и апостолски седем Събора и каноните на светите отци**.

...Полезно е да се познае светата правда, че сега има отново пет единомислени патриарха (понеже в Москва по Божие смотрение стана руски, запълняйки цифрата 5 на мястото на римския), и че има **един папа**¹, който като отпадна сам със своята столица, **стана главен неприятел на Съборната Източна Църква** и жесток преследвач чрез своите пълномощници на собствените си братя – на патриарсите, казвам, гневейки се, всички канони и свети събори презря и отмени, тоест законоположенията на вярата, светото Тайнство, светия Кръст, църковните догмати, **календара**, и вместо всичко това – заради собствената си почест – извратено установи нови неща. Съжали се, Боже! Амин».

✠ ✠ ✠

Светител Петър Могила (1596-1647), митрополит Киевски, също е бил твърд противник на новия папски календар. «Собственоръчните записки» на свт. Петър са уникален паметник на църковната история и литература. Старателно събирайки сведения за благодатните явления в Киево-Печерската обител, той с не по-малка ревност събирал и внасял в своята книга разкази (а понякога и лични наблюдения) изобщо за всички най-забележителни чудеса и събития в Православната Църква (южноруската, молдовлахийската и отчасти гръцката), като преимуществено обръщал внимание на тези от тях, които ясно показвали превъзходството на Православието над другите вероизповедания и при това изобличавали несъстоятелността на последните.

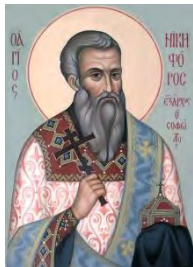
¹ Св. Атанасий очевидно говори за папа Григорий XIII.

В Дневника на светителя са приведени **три сказания, изобличаващи заблужденията на католицизма** и в частност – учението за чистилище, през което уж минават душите след смъртта, и **въвеждането на новостилния календар**. Ще приведем едно от тях:

«Някакъв влиятелен господар, който бил преминал в католицизъм, започнал, по съвета на ксендзовете, да изисква от православните свещеници да празнуват Рождество Христово по новия стил. Той изисквал и да разрешат да се яде месо. А когато свещениците решително отказали, затворили ги в тъмница. Намирайки се в затвора, Божиите служители започнали усърдно да се молят на Господа "да не остави Той светата православна вяра за смях и поругание на мерзкия отстъпник, но скоро да отмъсти за причиненото им зло". И още не била завършена молитвата им, когато защитникът на новия календар жестоко заболял и след няколко часа умрял»¹.

✠ ✠ ✠

Свещеномъченик архидякон Никифор (Парасхес-Кантакузин) (1540-1599), като патриаршески екзарх на Константинополската патриаршия бил председател на Православния събор в Брест от 1596 г., който осъдил унията и приелите я. Той „**активно участвал в борбата против григорианската календарна реформа** – бил изпратен в качеството си патриаршески посланик за подкрепа на русите в Реч Посполита² в противостоянето им срещу

¹ <http://www.voskres.ru/podvizhniki/mogila.htm>

² Поеско-литовска държава, просъществувала от 1569 г. до 1795 г.

новата пасхалия. В Реч Посполита тогава се извършвало ужасно гонение на привържениците на стария стил. Благодарение на подвига на светеца, православните поданици на полския крал сполучили да добият от своя крал правото да останат на светоотеческата Пасхалия и църковния календар.

Пътуването на светеца в град Яш в Молдавия за събиране на средства в патриаршеската хазна също му създадо необходимост да **проповядва за запазването на стария календар...** тъй като опити за въвеждане на унията имало както в Полша, така и в Молдавия¹.

Със своята ревност за Православието св. Никифор си спечелил омразата на католиците и униатите, които организирали срещу него лъжлив съдебен процес и го затворили го в Малбургския замък. Там светецът бил уморен от глад и така завършил живота си мъченически за Христа.

⌘ ⌘ ⌘

„Нека знаят всички – пише св. **Никодим Светогорец** (1749-1809) в Пидалиона, – че **Вселенските събори**, които станаха след първия, и останалите **Отци** също виждаха, бидейки мъдри, че **равноденствието** се **измества** много, но не искаха да го преместят **от 21 март**, което **възприе Първият Вселенски събор**, предпочитайки съгласието и единството на **Църквата** пред точността на **равноденствието**“².

¹ <https://afanasij.net/sviacshennomuchenyk-arhydyakon-nykyfor-kantakuzyn-nepobedyimi-borec-s-katolychestvom-s-unyatstvom>

² http://budiveren.com/index.php?option=com_content&view=article&id=449:-2&catid=37:2010-02-12-18-20-29&Itemid=72

„На Господа е много по-угоден – казва още той – редът на нашата Пасхалия и нашият календар, отколкото точността на пасхалията и календарът на латинците“. И като потвърждение добавя: „Това е видно от чудесата, които Господ показва и продължава да показва в тази връзка“¹.

✠ ✠ ✠

Въпреки че Гръцката Църква приела новия календар през 1924 г., св. **Николай Планас** (1851-1932) до края на живота си **продължил да служи по стар стил**. Този Божий угодник ясно показал своето **отрицателно отношение към беззаконната календарна реформа**. Той не проявил „послушание“ към местното църковно началство в онова, което е противно на преданията на светите Отци, а станал изобличител на това беззаконие.

Св. Николай бил този свещеник, който отслужил водосвет и благословил създаденото след смяната на календара в Гърция (1924 г.) „Общество на православните“, което започнало борбата в защита на светоотеческия календар в Гърция. След тази служба той казал: „Всичко, каквото и да би било установено неканонично, ще падне“. Той служел по православния светоотечески календар до кончината си през 1932 г.²

¹ Свещ. Божидар (Главев). Срещу Венцислав Каравълчев по въпроса за църковния календар – част 2 (http://budiveren.com/index.php?option=com_content&view=article&id=449:-2&catid=37:2010-02-12-18-20-29&Itemid=72#bb4).

² Вл. Мосс. Православная Церковь на перепутье (1917-1999). Гл. IV. Греция и Балканы. Три святых священника (<http://portal-credo.ru/site/?act=lib&id=97>).

※ ※ ※

През 1924 г. Финландската Православна Църква антиканонично и самочинно преминала под юрисдикцията на Константинополския патриарх и приела новия стил.

През 1925 г. във Валаамския манастир започнали т. нар. **новокалендарни смутове**. Финландската йерархия, начело с „архиепископ“ Герман (Аав) наредила в манастира да се въведе новият стил. Смяната на календара предизвикала жестоки сътресения в живота на манастира. Братството се разделило на старостилци и новостилци, като последните приели новия стил не по убеждение, че е правилен, а единствено от страх пред църковната власт. Тя пък от своя страна устроила съд и поставила видните новостилни монаси за съдии на своите събратья, които не приели нововъведението.

„На 10 септември 1925 г. – пише един валаамски инок – на Валаам имаше разделение за стария и новия стил. Започнаха да ни принуждават да преминем на новия стил. Много от братята останаха по старому. Започна съд. Пристигна Църковното управление начело с нашия игумен отец Павлин и имаше съд; започнаха да викат по един всеки от братята. Мнозина уволниха от обителта“¹.

Всички старостилни монаси били наказани: някои изпратени в отдалечени скитове на тежък труд, други поставени под запрещение, трети – предадени на светската власт и хвърлени в затвор, а мнозина – изселени от манастира. От последните, 14 души, които имали руско гражданство, били изселени в съветска Русия, където не ги чакало нищо друго, освен арест и концлагер. Не на всички от тях участта е известна, но

¹ Монах Борис (в схима Николай) (Монахов). Дневник. – Машинопис. Архив на Валаамския манастир.

трима от тези монаси, не приели новия стил, днес са прославени от Църквата в сонма на светците¹.

Преподобноизповедник Арета (Митренин) (1879-1932). Извикан на съд пред Църковното управление, йеромонах Арета отказал да приеме новия стил и с твърдост засвидетелствал верността си към светите канони на Православната Църква. На 22.10.1926 г. бил изселен от манастира в Русия. През 1932 г. о. Арета бил арестуван и осъден на заточение, където и завършил живота си в същата година².

Препизп. Арета, препмчк Таврион и препизп. Патрикий

Преподобномъченик Таврион (Толоконцев) (1871-1939). За това, че бил привърженик на стария стил и за отказа му да приеме новия календар, йеромонах Таврион бил изселен от манастира през 1926 г.³ За „анти-съветска агитация и ръководство на група вярващи“ бил осъден на 10 г. концлагер. Завършил мъченически живота си в принудително-трудова колония през 1939 г.

Преподобноизповедник Патрикий (Петров) (1877-1933). Също бил отстранен от Валаамския манастир,

¹ Канонизирани от Московската Патриаршия през 2000 г.

² <https://valaam.ru/starets/20606/>

³ Кузнецов В. А. Русское православное зарубежное монашество в XX веке. Биографический справочник. 2014. Азбучен раздел „Т“. (<https://mybook.ru/author/vladimir-kuznecov-3/russkoe-pravoslavnoe-zarubezhnoe-monashestvo-v-xx/reader/>)

понеже отказал да приеме новия стил¹. След Декларацията от 1927 г. на митр. Сергей (Страгородски) за лоялност към съветската власт йеромонах Патрикий преминал към общността на „непоменаващите“. През 1932 г. е бил арестуван по делото на Ленинградския филиал на ИПЦ и осъден на три години заточение в Казахстан, където и завършил живота си през 1933 г.²

‡ ‡ ‡
За съвети и молитвена помощ се обръщали към **преподобни Нектарий Оптински** (1853-1928) и обикновените миряни, и високопоставените светители. Известно е, че Светейшият патриарх Тихон се съветвал чрез доверени хора със Стареца. Нито един важен църковен въпрос не се решавал без благословението на преподобни Нектарий.

Знаели, че чрез него Господ открива Своята воля. И когато Светейшият патриарх Тихон узнал, че **св. Нектарий не благословил да се приема новият стил за църковното богослужение**³, той, уповавайки се на всемогъщата Божия помощ, решително отказал на обкръжаващите го врагове на Църквата⁴.

¹ <http://www.tayninskoye.ru/voskresnye-besedy/besedy-2013-god/shiieromonah-mihail.html>

² Шевченко, Татьяна Ив. Валаамцы в Соброре Новомучеников и Исповедников Земли Русской. Доклад. (<http://www.pravoslavnoe-duhovenstvo.ru/media/priestdb/materialattachment/attachment/86/5b/865b3ac6-c6d7-4753-88e7-79e2a703d6a9.pdf>)

³ Както изглежда, свт. Тихон узнал за това след като вече бил издал указа за въвеждане на новия стил (1.X.1923 г.). Несъгласието на преп. Нектарий за въвеждане на новия стил очевидно е било една от причините свт. Тихон да побърза да отмени този указ (8.XI.1923 г.).

⁴ Преподобные Старцы Оптинские. Жития и наставления. Издание Оптинской Пустыни, 2004. С. 429. По-подробно на: http://www.orthclass.com/index.html?fs=http://www.orthclass.com/zapr/drugi_1/svss/nopt.htm

✠ ✠ ✠

Свещеномъчник Димитрий Лебедев (1871-1937) е бил професор в Московската духовна академия в катедрата по История на Древната Църква. Той е автор на около 30 неголеми по обем трудове, посветени основно на изучаването на църковния календар и пасхалия. Той е бил решителен противник на григорианския стил. В същия смисъл се изказал и Всеруският Църковен събор от 1917-1918 г., като издал постановление за строго придържане към стария стил за църковното времеизчисление. За това свое постановление Московският събор, наред с другите основания, взел под внимание и мнението на професор Димитрий Александрович Лебедев, който, по силата на научно-астрономическите и църковно-каноническите данни, засвидетелствал пагубността на всяко сближаване с григорианския стил, отдавайки безусловно преимущество на стария юлиански стил¹.

✠ ✠ ✠

Ето какво пише духовната дъщеря на **свещеномъчник Сергей Мечев** (1892-1942) Е. Апушкина:

«В числото на останалите нововъведения на обновленците (богослужение на руски разговорен език, женен епископат и т. н.) бе и новият стил, установен вече в държавата. Те считаха, че да се остава по стар стил е изостанало и некултурно, тъй като новият календар е по-близък до астрономическите дадености. Това беше

¹ По погрбно на: http://www.orthclass.com/index.html?fs=http://www.orthclass.com/zapr/drugi_1/svss/dl.htm

неотменно част от тяхната програма, но в същото време и особено ги позореше в очите на народа.

През 1923 г. патриарх Тихон бе освободен от затвора. След известно време той получи лъжлива информация, че уж всички Източни патриарси приели католическия григориански стил вместо предишния юлиански, който използваше Православната Църква. Той, по настояването на гражданските власти, издаде разпореждане Руската Православна Църква също да премине на нов стил.

Като узна за това разпореждане на Светейшия, отец Сергий, който беше негов предан духовен син, отишъл при него развълнуван.

– Светейши владыко – казал той, – не ме считайте за бунтар, но **МОЯТА ЦЪРКОВНА СЪВЕЩ НЕ МИ ПОЗВОЛЯВА ДА ПРИЕМА НОВИЯ СТИЛ.**

И разкрил пред патриарха своето, а по-право – общоцърковното разбиране за богослужението. Светейшият се отнесъл към отец Сергий отечески:

– Какъв бунтар може да си ти, Серьожа? Аз те познавам! Но ето, от мен изискват да се въведе новият стил...

Отец Сергий считаше, че събитията от живота на Спасителя и Неговата пречиста Майка, макар и да са станали в определен момент от времето, но имат вечно, непреходно битие. В православното богослужение, което също се извършва и се повтаря във времето, те сякаш се извършват отново, откривайки се пред молящите се и правейки ги участници на тези събития... Както например често чуваме в стихирите и каноните думата "днес": „Днѣсь вѣдѣ ѡ вѣщаніи етѣмъ сѣстѣствѣ“, „Дѣла днѣсь Пресѣщѣстѣннаго рѣждѣтѣ“, и т. н.

Това "днес" ни говори за нашето предстоене в даден момент от времето на вечните събития, "днес" – не някога-си, а в това време, в тази минута, когато извършваме богослужението. Църквата има това дръзновение, защото тя сама по себе си не е временна, а вечна – тя е извън света, по-високо от него, тя е надсветовна. Църквата е дръзвена затова, защото не само събралите се в храма хора, които се явяват част от видимия свят, извършват богослужението.

Ние вярваме и се надяваме, че "Силите Небесни с нас невидимо служат"¹, че ние... имаме възможност да се докоснем в богослужението, в молитвеното озарение, с отдавна случили се събития, да се докоснем и да съучастваме в тях, като във вечност. И нашата връзка с горния свят е това най-велико нещо, което обединява всички и всичко: видимия свят и невидимия. Тук в Църквата хората, които не са живели тогава, когато са се извършили тези велики събития, могат сега да участват в тях, приобщават се към тях като към Вечността. Когато ние в богослужението, в своите песнопения се обръщаме не само към вярващите, не само към хората, но и към цялата вселена, това не са само думи. Богослужението има най-голямо значение за целия свят.

Понеже **отец Сергей не се подчини на разпореждането за преминаване на нов стил**, извикаха го в епархийското управление и го заплашиха със запрещение. ...Отец Сергей се опитал да обясни пред присъстващите епископи своето отношение към богослужението, но като не срещнал разбиране, започнал да говори, че няма необходимост да се нарушава богослужебният строй и ред чрез преминаване на нов стил, а е достатъчно само да се смятат празниците на други числа по нов стил,

¹ Думи от херувимската песен, която се пее на Преждеосв. Литургия.

например Рождество Христово – не на 25 декември, а на 7 януари. Той попитал:

– По какъв стил, кажете, празнуват нашите власти своите празници?

Отговорили му:

– Как по какъв? Разбира се, по нов.

– А как тогава денят 9 януари¹ се отбелязва на 22 януари, октомврийската революция се празнува не в октомври, а в ноември²? Така и денят на сваляне на самодържавието, и други дни? (Т. е. взимат се дните по стар стил и просто се смятат по нов).

Присъствалият в епархийското управление владика Иларион се усмихвал, като видял, че отец Сергей привел своите противници в объркване. Останалите архиереи го обидили, наричайки го "недоучил", и го пуснали.

Църковният народ също не приел новия календар. Храмовете, които преминали на нов стил, даже на най-големите празници пустеели, а и изобщо почти не се посещавали.

Светейшият патриарх Тихон, макар и да отговорил на изискванията на властите, че "юлианският календар не е догмат на Църквата"³, обаче трябвало да отмени разпореждането си относно календара и Пасхалията, и новият стил бил отменен. Той съобщил за това на гражданската власт и с известна ирония отбелязал, че съвсем не разбира защо властите са заинтересовани от преминаването на църковното богослужение към новия стил.

¹ Бунтът от 9.I.1905 г. срещу св. цар Николай II.

² Денят на извършването на Болшевишкия преврат в Русия – 25.X.1917 г.

³ „Юлианското времеизчисление не е издигнато от Църквата като неприкосновен догмат – казал светител Тихон, – но **отказът от него се явява сериозно нарушение на целия църковен строй**. На практика, това е непослушание към Свещеното Предание на Църквата, каквото непослушание канонически е недопустимо”.

Когато отец Сергей след това отивал при патриарха, последният често го посрещал с думите: „А, „Днесь вода ѿсващаетсѧ същество“ е дошъл”»¹.

⌘ ⌘ ⌘

Свещеномъченик Петър (Полянски), митрополит Крутицки (1862-1937), който след кончината на патриарх Тихон станал местапазител на патриаршеския престол, в особено писмо **напълно одобрил поведението на валаамските монаси, които отказали да приемат новия стил през 1925 г. и им дал благословение да не признават за законни никакви наказания, наложени им от Финландския „архиепископ“ Герман (Аав)**².

През 1924 г. той казал на един свещеник: „Що се отнася до нашето преминаване на нов стил, то вашата тревога е свършено напразна: предайте умната на всички свои другари и енорияши, че **ние никога и за нищо няма да преминем на новия стил...**“ (виж с. 31).

⌘ ⌘ ⌘

Свещеномъченик Инокентий (Тихонов), архиеп. Винницки (1889-1937), изпратил от Русия на Валаам обширно послание в подкрепа на валаамските монаси-изповедници, в което писал³: „**Преминаването към новия стил и особено празнуването на Пасха по новата, западно-римокатолическа по своя произход пасхалия... е, разбира се, акт на крайно безчинство, а в дадения**

¹ Материал от личния архив на Е. В. Апушкина. По-подробно на: http://www.orthclass.com/index.html?fs=http://www.orthclass.com/zapr/drugi_1/svss/sm.htm

² http://www.logoslovo.ru/forum/all/topic_11074/

³ Писмо до Валаамския ъпером. Аминоген, gek. 1925 г. (http://www.golubinski.ru/suomi/shevchenko_valaamstil.htm).

случай е и решаващо действие, което изключва дръзналите да сторят това от общение и единение с цялата Христова Църква... Поведението на повечето валаамски монаси, които не са се съгласили да скъсат с цялата Христова Църква, заслужава пълно одобрение. Твърдата защита на Православието е била заслуга

на православното монашество и в миналото”.

✠ ✠ ✠

На Предсъборното съвещание, провело се през 1930 г. в манастира Ватопед на Света Гора, делегацията на Сръбската Църква, възглавявана от **Охридския епископ св. Николай (Велимирович)** (1880-1956) и на Полската Църква отказали да съслужат с гърците заради новия стил¹.

На това Съвещание **свт. Николай горещо защитавал стария стил**. Той писал: „Имаме горчив опит от друга една Конференция (1923 г.), на която взеха участие и представители на нашата Църква... Известно е, че решенията на това Съвещание, които не бяха приети, се разглеждаха като решения на Вселенски събор, а всъщност чрез тях **беше създадена схизма**”².

¹ http://ruskline.ru/monitoring_smi/2016/aprel/2016-04-18/otnosheniya_grecheskogo_gosudarstva_i_konstantinopolskoj_patriarii_k_russkomu_monashestvu_na_afone_v_pervoj_polovine_xx_veka/
² Йером. Симеон (Гаврильчук). Возвращаться на старый стиль. [http://www.christian-spirit.ru/v78/78.\(11\).htm](http://www.christian-spirit.ru/v78/78.(11).htm)

На едно от заседанията сръбската делегация начело със свт. Николай поставила предложение да се изследва въпросът „по какъв начин и чрез какви способности някои Църкви са въвели новия календар и **кой е виновен в това печално дело**”¹.

По-късно, когато вече живеел в Америка, свт. Николай предложил на старостилния гръцки митрополит Хризостом Флорински да му помогне да ръкоположи нови архиереи за неговата старостилна църковна общност².

⌘ ⌘ ⌘

Свещеномъченик Иларион (Троицки), архиеп. Верейски (1886-1929), в свои проповеди е говорил в защита на светоотеческия календар и е пострадал за отказа да съдейства за въвеждането на новия стил в Руската Православна Църква.

„Едно от основните искания на началника на „църковния” отдел на ГПУ Евгений Тучков било въвеждането на новия стил в богослужебния живот. На 18 септември 1923 г. Антирелигиозната комисия на свое заседание постановила: „Да се признае за целесъобразно Тихон и К-о най-напред фактически да прокарат в църквата новия стил, да разгромят енорийските съвети и да въведат второбрачие на духовенството, за което да им бъде разрешено издаването на списание”. **Въвеждането на новия стил, по замисъла на Тучков, би успяло да внесе сериозен разкол в Патриаршеската Църква...**

¹ Проф. С. Троицкий. Будем вместе бороться с опасностью.// ЖМП № 2. 1950. С. 47. Цум. no: [http://www.christian-spirit.ru/v78/78.\(11\).htm](http://www.christian-spirit.ru/v78/78.(11).htm).

² Lardas, G., The Old Calendar Movement in the Greek Church. An Historical Survey. Thesis. Jordanville: Holy Trinity Monastery, 1983, c. 16.

В една от сводките на ГПУ „Бележки за религиозниците” се отбелязвало, че в края на октомври 1923 г. архиеп. Иларион (Троицки) произнесъл **проповед** в храма „Рождество Богородично” на тема: „Новият стил. Неизменността занаяпред на Православната вяра”. След службата, както е казано в документа, „**го носели на ръце** до извозчика (началника на групата, която щяла да го отведе, *б. пр.*)” Такава възторжена реакция би била невъзможна, ако архиепископът би показал себе си като привърженик на новия стил...

Патриарх Тихон правел всичко, за да може новият стил фактически да не бъде въведен. Активен помощник на Негово Светейшество в това бил свещеномъченикът архиепископ Иларион (Троицки), чиито свети мощи сега се намират в Сретенския манастир...

Отмяната на решението за въвеждане на новия стил било неприятна неочакваност за Тучков; вероятно това послужило като една от причините за ареста и отправянето в концлагер на архиепископ Иларион (Троицки), който бил арестуван на 15 ноември. Фактически, мъжественото отстояване на юлианския календар в живота на Църквата струвало на свещеномъченик Иларион живота му”¹.

✠ ✠ ✠

Свт. Тихон изповедник, патриарх Московски (1865-1925). Бил ли е св. патр. Тихон привърженик на новия стил, както смятат днес църковните модернисти?

Не, тъкмо напротив. Патр. Тихон и близките му йерарси добре разбирали, че **новият стил е оръжие в ръцете на богоборческата власт**, с което тя целяла да **дискредитира патриарха** в очите на църковния народ и

¹ Сафонов Д. Был ли патриарх Тихон сторонником введения нового стиля?
<http://www.pravoslavie.ru/57504.html>

да внесе разцепление в патриаршеската Руска Църква, което би улеснило унищожаването ѝ. Ето до това се домогвала болшевишката власт и с тази цел оказала огромен натиск върху свт. Тихон да въведе новия стил. Патриархът добре разбирал това, както и разбирал, че в случай на отказ, отговорът на властта ще бъде един – масови репресии към Църквата.

В материалите на следственото дело на свт. Тихон има редица документи, които обясняват **начина на действие на патриарха** в условията на жестокия гнет на болшевишката власт върху него. В частна беседа през IX.1924 г. с един свещеник, представящ се за привърженик на патриарха, а в действителност обновлениец, чрез когото тези думи станали известни на ГПУ, митрополит Петър (Полянски) казал: „Що се отнася до нашето преминаване на нов стил, то вашата тревога е съвършено напразна: предайте умната на всички свои другари и енорияши, че **ние никога и за нищо няма да преминем на новия стил**, защото народът не желае това. Но гражданската власт може да ни застави да преминем и тогава ние ще се подчиним и ще издадем съответното послание. Но Вие **не обръщайте на това внимание** и считайте такива принудени наши послания за незадължителни. Тайно на ухо чрез надеждни лица разяснете на вярващите, че Светейшият сега се намира в ужасни условия, именно – между чука и наковалнята. От една страна е нужно да се подчини на гражданската власт, а от друга – в църковните дела никак не бива да ѝ се подчиняваме, понеже тя е

безбожна и води към разрушаване на Църквата, а и с масите няма да встъпваме в конфликт, иначе те ще отидат при обновленците. А нали Вие и сам знаете, че тези, червените (обновленците, *б. пр.*), са също такива безбожници болшевики. И така, не се смущавайте, нашето положение е стабилно, обновленците с всеки изминат ден все повече отслабват и отслабват“¹.

Тези думи се отнасяли за посланието за преминаване към нов стил и за всички други послания на патриарха, които той издал в отговор на изискванията на властите.

Тактиката на патриарха се състояла в това, че той, в отговор на заплахите за репресии към Църквата, издавал необходимите на властта послания, в които по правило исканията на властта се отразявали само частично, но в действителност не възнамерявал да изпълнява тези искания и в частни разговори съобщавал за принудителния характер на тези послания, което, впрочем, вярващите разбирали и без обяснения. Както казвал един от най-близките на патриарха хора, архим. Алексей, наместник на Донския манастир, за посланието за новия стил: „Така или иначе народът няма да се съгласи на това, защото ние ще кажем на които трябва от своите, че патриархът е разпратил посланието не по своя воля, а под натиск, и ще благословим всички да извършват празниците по стария стил. Ние вече за тук обмислихме така: във всички църковни празници по стар стил ще служим без камбанен звън или ще бием камбаните делнично и народът така или иначе ще дойде при нас и няма да ни осъди за това, защото ще разбере под какъв натиск се намираме“².

¹ Централный архив ФСБ. Д. Н-1780. Т.5. лист 108.

² Там, лист 108, на гърба.

Посланието на патр. Тихон за въвеждането на новия стил било също такава „принудено послание“, както и другите, издадени по искане на властта. Материалите от следственото дело потвърждават това, че свт. Тихон съвсем не мислел да преминава на нов стил и само чакал удобен момент за официалното му отменяне. Така, в „Доклада за дейността на Тихоновата група за м. октомври 1923 г.“, съставен от Московския отдел на ГПУ, се казва, че патриархът „служи по покана църковните празници и тогава, когато се служат по нов стил и по стар стил“¹. Служенията на патриарха на празници по стар стил биха били невъзможни, ако той действително би искал да въведе новия стил. За това говори и фактът, че укази за въвеждане на новия стил са били разпространени само в Москва, но не в другите епархии, тъй като архиеп. Иларион (Троицки) поискал от Тучков указът за въвеждане на новия стил да не се разпраща в провинцията, докато не бъде отпечатано патриаршеско послание, изясняващо този указ. Сам патр. Тихон правел всичко възможно, за да се забави отпечатването на въпросното изяснително послание. И когато то не било отпечатано в началото на ноември 1923 г., патриархът взел като причина, че не е подходящо новият стил да се въвежда през Рождественския пост, за да не се наруши неговата продължителност от 40 дни, и на 8.XI.1923 г. издал разпореждане за отмяна на въвеждането на новия стил в РПЦ.

Последвал още един **опит на Антирелигиозната комисия за въвеждането на новия стил в РПЦ**, с решение от 20.XI.1923 г., като Тучков се опитал да разпространи вече отменения указ за въвеждането на новия стил, но това начинание не дало очаквания ре-

¹ Централный архив ФСБ Д. Н-1780 Т.4. Лист 354.

зулат. През XII.1923 г. Тучков публикувал фалшиво послание от името на патр. Тихон, в което се съобщавало, че той не бил отменял новия стил. Това послание обаче било публикувано само по вестниците и също нямало никакво приложение в църковния живот¹.

Свт. Тихон и близките му йерарси действали, от друга страна, съгласно решенията на Всерусийския Църковен събор от 1917-1918 г.², който издал постановление РПЦ да се придържа към стария стил за църковното времеизчисление. **„Признаваме по същество за най-правилно... навсякъде да се спазва юлианският стил“** – пише патр. Тихон в посланието си до Константинополския патр. Герман през 1919 г. Свт. Тихон принципно допуска възможността да се въведе новият стил в богослужението, но единствено **при условие, че всички поместни Църкви едновременно и в съгласие го въведат**, понеже, **„юлианският календар – пише той – приет във всички Православни автокефални Църкви, е осветен от вселенски авторитет и не може да бъде изменен от църковната власт на една от тях, тъй като тази власт се явява низша инстанция по отношение на вселенския авторитет“**³. Но такава реформа, по думите на светителя, **„трябва да бъде не само закономерна, но и но и безболезнена, а**

¹ Сафонов Д. Был ли патриарх Тихон сторонником введения нового стиля? <http://www.pravoslavie.ru/57504.html>

² Послание патриарха Тихона к Константинопольскому патриарху Герману о переходе на новый календарный стиль (https://azbyka.ru/otechnik/Tihon_Belavin/poslanie-patriarha-tihona-k-konstantinopolskomu-patriarhu-germanu-o-perehode-na-novij-kalendarnyj-stil/)

³ Заявление Святейшего патриарха Тихона от 17(30).09.1924 г. в Центральный Исполнительный Комитет по вопросам об отношении Православной Русской Церкви к календарной реформе (https://azbyka.ru/otechnik/Tihon_Belavin/zajavlenie-svjatejshego-patriarha-tihona-ot-17-30-09-1924-g-v-tsentralnyj-ispolnitelnyj-komitet-po-voprosam-ob-otnoshenii-pravoslavnoj-russkoj-tserkvi-k-kalendarnoj-reforme-perehadu-na-grigorian-skij-novij-stil/).

такава тя може да бъде само при съгласието на вярващия народ...“¹ Отрицателното си отношение към новостилния разкол, извършен от Мелетий (Метаксакис), свт. Тихон изразява по следния начин: „С явно отстъпление от вселенското единство патриарх Мелетий IV издал разпореждане за въвеждане на новия стил в своята патриаршия...“²

И така, от всичко, изложено дотук, е ясно, че **патр. Тихон** не само не бил привърженик на въвеждането на новия стил в Църквата, но **заедно със священомъченик Иларион (Троицки) направил всичко**, за да може, въпреки колосалния натиск на властите, **новият стил да не бъде въведен** в Руската Православна Църква.

✠ ✠ ✠

Священомъченик Николай (Добронравов), архиепископ Владимирски и Суздальски (1861-1937), водел строго аскетически начин на живот, молел се по цели нощи. В отношенията си с хората бил необичайно прост, внимателен и любвеобилен. Твърдо и непоколебимо стоял на кормилото на Църквата, борейки се с обновленците и живоцърковниците. Бил за **строгото съблюдаване на църковно-богослужбения устав**. Веднъж вл. Николай напуснал всенощното бдение, когато вместо стихирите на Рождество Богородично певците запели стихира на Рождество Христово и не послушали нареждането да прекратят рождественските стихирите, а да пеят това, което

¹ Там.

² Пак там.

е положено по устава на службата на Рождество Богородично. Владиката казал: „**Не мога** от вежливост към техния настоятел и от любезност към енориашите да **нарушавам устава** и с това да оскърбявам Господа и Пресвета Богородица. А те не разбират най-простите неща и казват, че уставът зависи от енорийския съвет“¹. **По настояване на вл. Николай бил отменен въведеният за кратко в Руската Църква нов календар.** След смъртта на патр. Тихон той станал най-близък сподвижник на митр. Петър (Полянски). Многократно претърпял арести, затвор и заточения, вл. Николай завършил мъченически живота си през 1937 г.²

✠ ✠ ✠

Свещеномъченик протоерей Матей (Крицук) (1892-1950) бил роден в Белорусия, в Минска област. Завършил Вилнюската духовна семинария през 1924 г. и бил ръкоположен за свещеник. Служил в различни енории, като през декември 1932 г. го назначили за настоятел на Кръстовъздвиженския храм в село Большая Лысица, не-

далеко от град Несвиж, Минска област, където той служил 18 години.

По това време Западна Белорусия влизала в състава на Полша и православните там били подложени на гонения. За това, че **не желаел да премине на нов стил**, както и за съпротивата си срещу натрапването на полския език, който бил насилва внедряван в пропо-

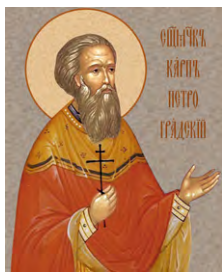
¹ <http://podvigvery.ru/kniga-pamyati/nikolai-dobronravov/>

² <https://litnet.com/ru/reader/novomucheniki-i-ispovedniki-danilovskie-b52519#/>

ведите и богослужението, а също и за тържественото отпразнуване на 950-годишнината от покръстването на Русия о. Матей се намирал под наблюдението на полицията. През 1950 г. бил арестуван по лъжливо обвинение за сътрудничество с немските окупатори, след което бил осъден на 25 години концлагер, където същата година починал¹.

✠ ✠ ✠

Свещеномъченик Карп (Елб) (1869-1937) е бил ръкоположен за презвитер от свещеномъченик Вениамин, митр. Петроградски, през 1918 г., когато служението в Църквата не предвиждало нищо друго, освен кръстни страдания, нерядко завършващи с мъченическа смърт.

Пастирското служение на о. Карп продължило 20 години, по-голямата част от които протекли в петербургския храм «Свщмчк Исидор», и завършило с разстрел от богоборческата власт. Трябва да се отбележи, че Исидоровската енория била една от малкото енории, които не се отклонили в обновленчество. Също така свещениците на храма, в т. ч. о. Карп, **не счели възможно да приемат новия стил** дори и тогава, когато патр. Тихон под натиска на безбожната власт издал указ за въвеждането му².

✠ ✠ ✠

¹ <http://www.monasterium.by/biblioteka/pateriki/sobor-belorusskikh-svyatykh/svyashchennomuchenik-matfey-kritsuk/>

² <https://levashovo-hram.ru/lives/svyashchennomuchenik-karp/>

Светител Йоан (Максимович), архиепископ Шанхайски и Сан-Франциски (1896-1966) водел активна мисионерска дейност и присъединил към РПЦЗ много новостилни общини, при което му се налагало да съслужва с новостилци. Целта на светителя била да привлече тези хора, родени в новостилие и свикнали с него, към светоотеческия православен дух и

благочестие в Задграничната Руска Православна Църква, вместо да отиват в други юрисдикции, където този дух и благочестие са изместени от духа на църковния модернизъм и реформаторство, или пък да отидат в католицизъм. Затова свт. Йоан проявявал към такива икономия. Сам светителят, държейки на строгото изпълнение на църковните канони, не одобрявал новия стил. Неговата позиция става още по-явна от факта, че той **поддържал гръцките старостилци**: например благословил и лично финансирал епископ Леонтий Чилийски (Филипович) да отпътува в Гърция през май 1962 г. и да извърши архиерейски хиротонии за старостилната общност на „флоринитите“¹.

При тази своя подкрепа към тях обаче, свт. Йоан бил чужд на затвореността по отношение на църковното общение на тази старостилна общност и на други техни крайни възгледи (напр. относно прекръщаването), довели до изпадане в крайно законничество и като следствие – до разделения на многочислени старостилни общности. Същото като за свт. Йоан може да се каже и за свт. Николай (Велимирович) (виж с. 28).

¹ [https://ru.wikipedia.org/wiki/Церковь_истинно-православных_христиан_Греции_\(Синод_Хризостома\)](https://ru.wikipedia.org/wiki/Церковь_истинно-православных_христиан_Греции_(Синод_Хризостома))

⌘ ⌘ ⌘

Преподобни Кукша Одески (1875-1964) е предсказал, че скоро ще има вселенски събор, на който наред с другите отстъпления от Православието и църковни реформи ще бъде въведен навсякъде и новият календар. „Но тези нововъведения – предупреждава Божият угодник – не бива да се приемат“¹.

⌘ ⌘ ⌘

Преподобни Йоан румънец, нови Хозевит (1913-1960). За този преподобен отец ни разказа йеромонах Илия, служил в Духовната мисия в Йерусалим на Руската Задгранична Православна Църква, който много години е бил ефимерий в руския манастир «Възнесение Господне» на планината Елеон там. О. Илия ни разказа, че **преподобни Йоан се отнасял отрицателно към новостилното**, дотолкова, че дори не е благославял да се приема антидор от храмове, където се служи по нов стил. Това негово отношение към новия стил е предала и сестрата на преподобния – схимонахиня Магдалина – на своите духовни чеда, сред които са били и румънски монахини, подвизавали се на Елеонския манастир.

⌘ ⌘ ⌘

¹ http://www.budiveren.com/index.php?option=com_content&view=article&id=935:2013-12-13-17-25-14&catid=37:2010-02-12-18-20-29&Itemid=72.

Кога е било изказано това пророчество на преподобния не ни е известно. Възможно е то да се е отнасяло за „Всеpravославния“ Мелетиев конгрес от 1923 г., а е възможно да се отнася и за подготвяния бъдещ Осми събор, неуспешен опит за какъвто се проведе на Крют (20-25.VI.2016 г.).

Майка Магдалина, спазвайки казаното ѝ от нейния брат – преподобни Йоан, също е била отрицателно настроена към новостилието и не е благославяла да се взема дори антидор от новостилни служби. О. Илия лично е познавал и много години е общувал с духовните чеда на схим. Магдалина и в частност с монахиня Андрея от Елеонския манастир – нейна близка духовна дъщеря. Схим. Магдалина той също знаел приживе, а при нейната кончината участвал в погребението ѝ.

Това е, което научихме за св. Йоан и което предаваме така, както ни бе разказано. Тези, които желаят да научат повече, може да попитат подвизаващите се и днес на Елеон монахини-румънки, които са духовни чеда на схим. Магдалина или познават други нейни духовни чеда¹.

✠ ✠ ✠

Преп. Юстин (Попович) (1894-1979) е казал: „Изобщо въпросът за подготовката и свикването на нов „вселенски събор” не е нов... Този въпрос вече е бил поставен приживе от нещастния **Константинополски патриарх Мелетий (Метаксакис)** – известен **тщеславен модернист и реформатор**, създател на **разкол в**

Православието на неговия тъй наричан „всеpravославен конгрес” в Константинопол през 1923 година”².

Тук преподобният отец **определя отцепването на новостилците** от единството на празнуването на Православната Църква именно като **разкол**.

✠ ✠ ✠

¹ http://www.orthclass.com/index.html?fs=http://www.orthclass.com/zapr/drugi_1/svss/155svloanNoviiHozevit.htm

² Църковъ в последние времена (http://www.tsaarinikolai.com/demobxt/Kirkko_viime_aikoinad.html).

Свещеноизповедник **Атанасий (Сахаров)** (1887-1962), еп. Ковровски, е бил отличен познавач на църковния Устав (Типикона) и на църковното богослужение. През 1917-1918 г. той бил участник в Московския Всероссийски събор, на който било взето под внимание и мнението на **свщмчк Димитрий (Лебедев)** в защита на стария стил, и който събор решил

„да се държи и да се спазва старият стил (календар) както за църковното изчисление, така и за богослужebната практика“¹. Вл. Атанасий събрал и систематизирал службите на много руски светци и съставил няколко молебни последования. От 1955 г. е бил председател на Богослужebно-календарната комисия при Издателството на Московската патриаршия. **Светителят се възмушавал от всяко изопачаване на църковно-богослужebния Устав**, даже и от такива наглед незначителни грешки, породени от неразбирането му, като например неправилно съчетаване на службите, неправилна подредба на песнопенията и т. н. **„Нашият църковен Устав – писал той в едно от писмата си, – решително не дава на никого, даже и на Патриаршията... да изопачава установения от Светата Църква чин и порядък“**² по какъвто и да е начин, в т. ч., разбира се, и чрез въвеждане на новия стил. **„Природата – казвал светителят – живее по нашите празници и по стария стил“**³. Светителят „праволинейно отстоявал своите мисли за богослужebнието, основани на строгото спазване на Устава“⁴.

¹ <https://lib.pravmir.ru/library/readbook/2309>

² Собрание писем епископа Афанасия (https://azbyka.ru/otechnik/Afanasij_Saharov/sobranie-pisem-episkopa-afanasija/).

³ Там.

⁴ <http://vlpds.ru/graduates/baza-dannykh-vkr/BKP%20Гарькин%20М..pdf>

За понятието „светоотечески“

Православният календар е светоотечески, защото ни е предаден от светите Отци. Той е съставен от александрийските астрономи в IV век, наречен е Велик индиктион и е възприет от св. Отци на Първия Вселенски събор (325 г.) най-вече заради Пасхата, но също и за това – Христовата Църква да празнува еднакво.

Днес се налага да се използва понятието „светоотечески“ за Православния календар, за да се отличи от издаваните новостилни календарчета, на които също пише „православен календар“, въпреки че използват римокатолическото датиране и нямат нищо общо с Великия индиктион, възприет от Отците в Никея. Затова новостилците, макар и да прокарват за „православни“ календарчетата с римокатолически дати, отбягват понятието „светоотечески“, тъй като на всички е известно, че „новият стил“, т.е. папският календар **не е** светоотечески – **не е** Предание на светите Отци на Църквата, а е предание на еретиците-латинци от XVI в.

За Богослужения устав

Богослужебните указания в този църковен календар са дадени според Йерусалимския устав. Това е най-древният църковно-богослужебен устав на Православната Църква, чието първо писмено изложение е свързано с името на преп. Сава Освещени (†532). Йерусалимският устав отразява богослужебния живот на палестинските манастири от епохата на техния най-голям разцвет (IV-VI в.).

Йерусалимският типикон е запазен досега в автентичен вид на църковнославянски език благодарение на печатните му издания от Руската Православна Църква, и не само на него, но и на пълния набор богослужебни

книги – октоих, минеи и пр. – от XVII в. и до днес, които са предназначени и написани собствено за „стария стил“ (Православния календар, Великия индиктион). За „новия стил“ (римокатолическия календар) такъв набор няма.

* * *

През 1916 г. воюващото против БПЦ правителство въведе в България за гражданска употреба папския григориански календар. Светият Синод с Окръжното си постановление №3551 от 21.VI/4.VII.1916 г. изрично отхвърли новия стил, като постанови богослужението да продължи по стария календар, а във всички актове и книжа датите да се отбелязват по гражданския и (в скоби) по църковния календар. За съжаление през 1968 г. под натиска на безбожната комунистическа власт тогавашните митрополити приеха да въведат в поместната ни Църква отхвърления от техните отци нов стил и по тази причина издадоха през 1979 г. нов типик (богослужебен устав), в който са направени редица изменения и отклонения от православния Йерусалимски типикон. Освен промяната на богослужебния ред (която разкъса литургичното единство в Едната Христова Църква и донесе само беди и разколи и **нищо добро** за християните), в новостилния типикон срещаме и друго нововъведение – разрешението принципно да се яде риба в сряда и петък (извън 4-те годишни поста), което е противно на благочестието и Преданието на Църквата и води до по-голямо духовно отслабване. Това нововъведение не е плод на поместна традиция, свързана с териториални особености или липса на растителна храна, а целенасочена реформа – част от календарната реформа, която е проводник на икуменизма, и има за цел замъгляване на разликата между Православие и ерес.

За постите

Пълни указания за постите има в Йерусалимския типикон, които и ще изложим тъй, както са дадени там. Тези християни, на които им се виждат тежки, нека ги спазват според силите и възможностите си, но не бива да съставят от себе си указания за облекчени пости, представяйки ги като че тъй е установила Църквата. Такава погрешна тенденция – например указване, че в сряда и петък (т.е. в постен ден) по правило се разрешава риба – за съжаление се среща все по-често в много църковни календарчета. Правилното е да посочим това, което действително е установено от Църквата и ни е предадено от св. Отци, така, както е, и да добавим, че Св. Църква, като чедолюбива наша Майка, снизхожда към нашата немощ и позволява на всеки да пости толкова, колкото му позволяват силите. А относно пътешестващите – църковната традиция е, че постът може да се облекчи, например, ако е без елей, да се употреби елей, но не и да се отмени, т.е. в постен ден пътешестващите не бива да си позволяват блажно.

Степен на пости:

1. Пълен пост – без храна и вода;
2. Пост без елей (олио) или др. растителна мазнина;
3. Разрешава се вино;
4. Разрешава се елей (и др. растителна мазнина);
5. Разрешава се риба;
6. Разрешава се млечна храна и яйца;
7. Разрешава се всичко (за монаси – млечна храна и яйца; за миряни – и месо).

И когато нещо се разрешава, то се разрешава и всичко, което е по-строго постно от него. Например, когато е указано, че се разрешава елей, то се разрешава и вино; когато се разрешава риба – то и елей.

Указанията за постите според Типикона:

В сряда и петък – растителна храна с елей. На Преполовение и на Отдание на Пасха – риба. Указано е също, че някои устави и от Томина неделя до Неделя Петдесетница в средите и петъците разрешават риба.

Велик пост. В първия и втория ден на поста, както и на Велики петък не се яде нищо (за немощни, болни и престарели – парче хляб с вода или квас). За всички седмици: от понеделник до петък – без елей; събота и неделя – с елей. В деня пред Благовещение, ако е преди Лазаровден – елей. На Лазарова събота – рибен хайвер. На Благовещение и Цветница – риба. (*Ако Благовещението е през Страстната седмица до Вел. четвъртък вкл. – елей, ако е на Вел. петък или Вел. събота – вино.*) На Велики четвъртък – елей. На Велика събота – без елей.

Богородичен пост. От понеделник до петък – без елей; събота и неделя – с елей; на Преображение – риба.

Петров пост и Рождественски пост. Ако първият ден на поста е от понеделник до петък – без елей. През поста: сряда и петък (за монаси: и понеделник) – без елей. Но ако в сряда или петък е служба с велико славословие – с елей, ако пък е бденна служба или храмов празник – риба. Вторник и четвъртък (за миряни: и понеделник) – с елей. Но ако в понеделник, вторник или четвъртък е служба с велико славословие – риба. Събота и неделя – риба; на Въведение Богородично и на Никулден – риба; от Игнажден до Бъдни вечер – без риба.

Особени постни дни (*см.см./н.см.*):

Навечерие на Богоявление (*5/18 ян.*). След Вас. литургия се яде с елей; ако е в съб. или нед. – след Златоустовата литургия се яде без елей, а след Вечернята – с елей.

Отсич. главата на св. Йоан Кръст. (*29 авг./11 септ.*) – с елей;
Кръстовден (*14/27 септ.*) – с елей.

Блажни периоди (ст.ст./н.ст.):

1. От Рождество Христово (25 дек./7 ян.) до деня (4/17 ян.) преди Навечерието на Богоявление, вкл.
2. От Нед. на Митаря и фарисея до Нед. на Блудния син.
3. През цялата Сирна седмица се разрешава млечна храна и риба.
4. Светлата седмица – от Пасха до Томина неделя.
5. От Св. Дух до Неделя на Всички светии.

Не се разрешава извършване на тайнството Брак:

1. През Рожд. пост (от 14/27 ноем.) и до Богоявление (6/19 ян.).
2. От Нед. Месопустна (10/23 фев.) до Томина нед. (13/26 апр.).
3. От Нед. на Вс. светии (1/14 юни) до Петровден (29 юни/12 юли).
4. През Богородичния пост (от 1/14 авг. до 15/28 авг.).
5. През цялата година срещу неделните дни (т.е. в събота); в сряда и петък; срещу 12-те Госп. и Богородични празници; срещу празниците Въздвиж. на св. Кръст (14/27 септ.) и Отсич. гл. на св. Й. Кръстител (29 авг./11 септ.) и в самите тези дни.

Христовата Църква благославя един брак. Вторият брак е допустим, но с епитимия. Третият брак е „нечистота в Църквата“ (Вас. Вел., 50), но се търпи, като подобър от явното разпътство. Четвърти брак Църквата не приема (Номоканон, 151).

Дни, в които се служи за упокой (Задушници):

- Събота (9/22 фев.) срещу Неделя Месопустна.
Събота (24 май/6 юни) срещу Петдесетница.
Втора (1/14 март), трета (8/21 март) и четвърта (15/28 март) съботи на Великия пост.
Събота (1/14 ноем.) пред Архангеловден.

Не се извършва помен за покойници:

1. На Господски и Богородични празници.
2. От началото на Великия пост до Томина неделя, с изключение на горните съботи (1/14 март, 8/21 март и 15/28 март).
3. От Игнажден (20 дек./2 ян.) до Ивановден (7/20 ян.).

Обозначаване на светците или празника за деня

То е направено в следния ред:

1. Редови (вселенски) светци, имащи служба в минея. Всяка служба започва на нов ред. Допълнителната линия пред две служби указва, че са съчетани. Отпред е посочен видът на службата, според означенията в Типикона:

без означение: обикновена служба (стихири на „Господи възвах“ на 3, канон на 4, няма „песен на Блаженствата“);

⊕ шестирична служба (стихири на „Господи възвах“ на 6 и/или канон на 6, и/или „песен на Блаженствата“ на Литургията);

⊕ служба с велико славословие;

+ полиелейна служба (паремии, величание, Евангелие);

⊕ бденна служба на средните празници (вечерня, съединена с утренията; на утренията има Богородичен канон);

⊕ бденна служба на Богородични икони.

⊕ бденна служба на големите празници (12-те Господски и Богородични празници, Рождество на св. Йоан Предтеча и Отсичане главата му, и св.апостоли Петър и Павел);

(^н) служба, която е дадена за изчитане на вечерие;

2. Светците от минея без служби, и светците от чети-минея;

3. Светци, чиято служба е поместена допълнително. Видът ѝ е указан след името на светеца. Без звезда означава, че е дадена в минея – след редовата служба или отзад в приложение (в новите издания). Със звезда * означава, че е поместена в т. нар. зелени (обширни) минеи; ако е в друг ден, е посочено в скоби: (з.м.: и съотв. дата). С две звезди ** са означени служби, които ги няма нито в едните, нито в другите минеи, а са поместени в отделни книги.

Допълнителните служби може да се съчетаят с редовите.

Светци, българи по произход, или живели и подвизавали се в днешните български земи, са подчертани.

Със сив фон са отбелязани постните дни и периоди.

Съкращения в указанията за богослужебните четива:

от пол. – от половината; *под зач.* – под зачало.

- 1 19 С Седмица 29 сл. Петдесетница. Гл. 3. (Ев. четива на 31 седм.)
Рождественски пост.
Мчк Бонифаций.
Мчци Илия, Пров и Арис. Мчци Полиевкт и Тимотей.
Свт. Бонифаций Милостиви, еп. Ферентийски.
Свт. Григорий, архиеп. Омиритски.
Преп. Амфилохий Почаевски. *Гражданска нова година.*
- 2 20 Ч **Предпразненство на Рождество Христово.**
☩ **Свщмчк Игнатий Богоносец (Игнажден).**
Свт. Филогоний, еп. Антиохийски.
Прав. Йоан Кронщадски чудотворец (†1908). ☩
Утр. Ев.: Мат. 16 (6:1-13). Лит.:
– *На свщмчка: Евр. 311 (4:14-5:6); Марк. 41 (9:33-41).*
– *На прав.: Ап. съвпада с този на свщмчка; Мат. 11 (5:14-19).*
- 3 21 П Мчца Юлиания Никомидийска и др. с нея.
Свт. Петър, митр. Киевски. Мчк Темистоклей.
- 4 22 С **Събота пред Рождество Христово.**
☩ **Вмчца Анастасия Узорешителница.**
Мчци Хрисогон, Теодотия, Евод, Евтихиан и др. *Лит.:*
– *На Съб. пр. Р. Хр.: Гал. 205 (3:8-12); Лук. 72 (13:18-29).*
– *Ред. (под зач.): Еф. 220 от пол. (2:11-13); Лук. 81 (16:10-15).*
– *На вмчцата: Гал. 208 (3:23-29); Лук. 33 (7:36-50).*
- 5 23 Н **Неделя 29 след Петдесетница, пред Рожд. Христово, на св. отци. Гл. 4. (Службата им в минея е на 18.XII.)**
☩ **Св. 10 мчци Критски.**
Преп. Нифонт, еп. Константиански. Преп. Наум Охридски (†910). Преп. Павел, еп. Неокесарийски.
Утр. Ев. 7: Йоан. 63 (20:1-10). Лит.:
– *На Нед. пред Р. Хр.: Евр. 328 (11:9-10,17-23,32-40); Мат. 1 (1:1-25).*
- 6 24 П Седмица 30 след Петдесетница. (Ев. четива на 32 седм.)
Навечерие на Рождество Христово (Бъдни вечер).

Препмчца Евгения.

Преп. Николай монах.

Царски часове. Вечерня на Р. Христово с Вас. литургия:
Евр. 303 (1:1-12); Лук. 5 (2:1-20).

Велико повечерие с Утрения на Рождество Христово:
Мат. 2 (1:18-25). Пост.

7 25 В ⊕ **РОЖДЕСТВО ХРИСТОВО.**

Всичко на празника.

Злат. лит.: – На празн.: Гал. 209 (4:4-7); Мат. 3 (2:1-12).

8 26 С ☩ **Събор на Пресв. Богородица.** Прав. Йосиф Обручник.

(н) Свщмчк Евтимий, еп. Сардийски.

Преп. Еварест. Преп. Константин Синадски.

Преп. Никодим Тисмански. Преп. Исаакий Оптински.

Ик. на Пр. Богор. „Помощница при раждане”. Злат лит.:
– На Пр. Богор.: Евр. 306 (2:11-18); Мат. 4 (2:13-23). Блажи се.

9 27 Ч ☩ **Първомъченик и архидякон Стефан** (Стефановден).

Преп. Теодор Начертани, изповедник.

Свт. Теодор, архиеп. Константинополски. Лит.:

– Ред.: Евр. 326 (10:35-11:7); Марк. 52 (11:27-33).

– На тървомчка: Деян. 17 (6:8-15, 7:1-5, 47-60); Мат. 87 (21:33-42).

10 28 П Св. 20 хиляди мчци, изгорени в Никомидия.

Ап. Никанор, един от седемте дякони. Блажи се.

11 29 С **Събота след Рождество Христово.**

☩ Св. 14 хиляди младенци, избити от Ирод във Витлеем.

Преп. Маркел, игумен на манастира на „Неспящите”.

Препп. Марк Пещерник и Теофил, Печерски.

Преп. Тадей изп., ученик на преп. Теодор Студит.

Преп. Лаврентий Черниговски († 1950). Лит.:

– На Съб. сл. Р.Хр.: 1 Тим. 288 (6:11-16); Мат. 46 от пол. (12:15-21).

– Ред. (под зач.): Еф. 228 (5:1-8); Лук. 84 (17:3-10).

– На мчците: 2 Кор. 180 (5:15-21); Мат. 4 (2:13-23).

- 12 30 Н **Неделя 30 след Петд., след Рожд. Христово.** Гл. 5.
Свв. прав. Йосиф Обручник, цар Давид и Яков, брат
Божий (подв.). (Службата им в минея е на 26.XII.)
Мчца Анисия.
В този ден е пренесена службата на преп. Мелания.
(n) Преп. Зотик презвитер, Сиропитател.
Ап. Тимон от 70-те. Мчк Филетер Никомидийски. Преп.
Теодора Кесарийска. Преп. Теодора Цариградска (от
„Митарствата“). Свт. Макарий, митр. Московски.
Утр. Ев. 8: Йоан. 64 (20:11-18). Лит.:
– На нед. сл. Р. Хр.: Гал. 200 (1:11-19). Мат. 4 (2:13-23).
- 13 31 П Седмица 31 след Петдесетница. (Ев. четива на 33 седм.)
☩ **Отдание на Рождество Христово.**
Преп. Мелания Римлянка. (Службата ѝ е предния ден
заради отданието.)

- 14 1 В **+ Обрезание Господне. Свт. Василий Велики** (Василовден)
Мчк Василий Анкирски.
Св. Емилия, майка на свт. Василий Велики.
Утр. Ев.: Йоан. 36 (10:9-16). Вас. лит.:
– На Нед. пред Богоявл.: 2 Тим. 298 (4:5-8); Марк. 1 (1:1-8).
– На Обрез.: Кол. 254 (2:8-12); Лук. 6 (2:20-21, 40-52).
– На свт. (под зач.): Евр. 318 (7:26-8:2); Лук. 24 (6:17-23).
- 15 2 С **Предпразненство на Богоявление.**
Свт. Силвестър, папа Римски.
Свщмчк Теоген, еп. Парийски. Преп. Серафим Саровски. ☩
Утр. Ев.: Мат. 43 (11:27-30). Лит.:
– На преп.: Гал. 213 (5:22-6:2); Лук. 24 (6:17-23).
(Редовите четива за 2, 3 и 5 януари може да се пропус-
нат, предвид Богоявленската отстъпка.) Блажи се.

16	3	Ч	Св. пророк Малахия. Мчк Гордий.
17	4	П	☩ Събор на 70-те апостоли. Преп. Теоктист игумен, Сицилийски. Прпмчк Зосима Киликийски и мчк Атанасий. Препмчк <u>Онуфрий</u> Габровски (†1818). <i>Царски часове. Литургия не се полага. Блажи се.</i>
18	5	С	Събота пр. Богоявление. Навечерие на Богоявление. Свщмчк Теопемпт, еп. Никомидийски и мчк Теона влъхв. Преп. Синклитикия. Прор. Михей. Преп. Аполинария. Преп. Григорий Критски. Преп. Фостирий. Преп. Мина Синайски. <i>Злат. лит.:</i> – <i>На съб. пр. Богоявл.: 1 Тим. 284(3:14-4:5); Мат. 5(3:1-11).</i> <i>Богоявл. вечерня: 1 Кор. 143 от пол. (10:1-4); Лук. 9(3:1-18).</i> <i>Велик водосвет: 1 Кор. 143 от пол. (10:1-4); Марк. 2(1:9-11).</i> <i>Вел. повечерие с Утр. на Богоявл.: Марк. 2(1:9-11). Пост.</i>
19	6	Н	Неделя 31 след Петдесетница. ⊕ БОГОЯВЛЕНИЕ. КРЪЩЕНИЕ ГОСПОДНЕ. (Йордановден) Свт. Теофан Затворник Вишенски. <i>Всичко на празника.</i> <i>Вас. лит.: – Тит. 302(2:11-14; 3:4-7); Мат. 6(3:13-17).</i> <i>Вел. водосвет: 1 Кор. 143 от пол. (10:1-4); Марк. 2(1:9-11).</i>
20	7	П	Седмица 32 след Петдесетница. (Ред. четива на 31 седм.) ☩ Събор на св. Йоан Кръстител (Ивановден). <i>Лит.:</i> – <i>Ред.: Евр. 329(11:17-23, 27-31); Марк. 42(9:42-10:1).</i> – <i>На Предт.: Деян. 42(19:1-8); Йоан. 3(1:29-34).</i>
21	8	В	Преп. Георги Хозевит. Преп. Домника. Преп. Емилиан изповедник. Свт. Григорий, еп. Мизийски. Мчци Юлиан, Василиса и др. Свщмчк Картерий презв. Мчци Теофил дякон и Еладий, Ливийски. Преп. Илия пу- стинник, Египетски. Преп. Григорий чудотворец, Печерски.

22	9	с	<p>Мчк Полиевкт. Преп. Евстратий чудотв. Прор. Самей. Свт. Петър, еп. Севастийски, брат на свт. Василий Велики. Свт. Филип, митр. Московски (†1569).</p>
23	10	ч	<p>Свт. Григорий, еп. Нисийски. Преп. Дометиан, еп. Мелитински. (^н) Преп. Маркиан презвитер. Преп. Павел Комелски. Бл. Теозва дякониса. Свт. Теофан Затворник Вишенски. +</p>
24	11	п	<p>+ Преп. Теодосий Велики (основ. на общежит. м-ри). Преп. Теодосий Антиохийски. Преп. Михаил Клопски.</p>
25	12	с	<p>Събота след Богоявление. Мчца Татяна. Мчк Петър Авесаломит. Свт. Сава I, архиеп. Сръбски (†1237). Икона на Пресв. Богородица „Млекопитателка”. Лит.: – На съб. сл. Богоявл.: Еф. 233 (6:10-17); Мат. 7 (4:1-11). – Ред.: Кол. 249 от пол. (1:3-6); Лук. 81 (16:10-15).</p>
26	13	н	<p>Неделя 32 сл. Петдесетница, след Богоявление. Гл. 7. Мци Ермил и Стратоник. ☩ На този ден е пренесена службата на Преп. отци, избити в Синай и Раита. (В случая се изчита отделно.) Преп. Яков, еп. Низибийски. Преп. Максим Кавсокалит. Утр. Ев. 10: Йоан. 66 (21:1-14). Лит.: – На Нед. сл. Богоявл.: Еф. 224 от пол. (4:7-13); Мат. 8 (4:12-17). – На Нед. 31: 1 Тим. 280 от пол. (1:15-17); Лук. 93 (18:35-43).</p>
27	14	п	<p>Седмица 33 след Петдесетница. (Ред. четива на 32 седм.) ☩ Отдание на Богоявление. Преп. отци, избити в Синай и Раита. (Службата им е предния ден заради отданието). Равноап. Нина, просветителка на Грузия. + Преп. Стефан Цариградски.</p>

28	15	В	<p>Преп. Павел Тивейски. Преп. Йоан Колибар. Прпмчк Пансофий. Препп. <u>Гавриил</u> Лесновски и <u>Прохор</u> Пшински (XI).</p>
29	16	С	<p>☩ Поклонение на веригите на св. ап. Петър. Мчци Спевсип, Елевсип, Мелевсип, Леонила и др. Мчк Данакт четец. Преп. <u>Ромил</u> Видински (†1375). Свщмчк <u>Дамаскин</u> Габровски (†1771).</p>
30	17	Ч	<p>✙ Преп. Антоний Велики (†356) (<i>Антоновден</i>).</p>
31	18	П	<p>☩ Свт. Атанасий Велики, архиеп. Александрийски. ☩ Свт. Кирил, архиеп. Александрийски. (<i>Атанасовден</i>). Преп. Маркиан Кирски. Свт. <u>Йоаким</u>, патр. Търновски (†1235).</p>

1	19	С	<p>☩ Преп. Макарий Велики Египетски. Преп. Макарий Александрийски. Мчца Евфрасия девица. Свт. Марк изповедник, митрополит Ефески. +*</p>
2	20	Н	<p>Неделя 33 след Петдесетница, на Закхей. Гл. 8. ✙ Преп. Евтимий Велики (†473). Свт. Евтимий патриарх Търновски (XIV). +** Мчци Вас, Евсевий, Евтихий и Василид. Мчци Ина, Пина и Рима. <i>Утр. Ев. 11: Йоан. 67 (21:15-25). Лит.: – На Нед. 32: 1Тим. 285 от пол. (4:9-15); Лук. 94 (19:1-10) (на Закхей) – На преп.: Евр. 335 (13:17-21); Лук. 24 (6:17-23).</i></p>
3	21	П	<p><i>Седмица 34 след Петдесетница. (Ред. четива на 33 седм.)</i> Преп. Максим Изповедник. Мчк Неофит. ☉ Мчци Евгений, Кандидий, Валериан и Акила. Мчца Агния девица. Преп. Максим Грек. Икона на Пресв. Богородица „Отрада или Утешение”.</p>

- 4 22 **В** | ☩ Ап. Тимотей.
Препмчк Анастасий Персиец.
Свщмчци епп. Мануил, Георги, Леонтий, Петър,
презвв. Сионий, Гавриил, Леонт, Парод, мчци Йоан и
др. 377, пострадали в България около 817г.
- 5 23 **С** Свщмчк Климент, еп. Анкирски, и мчк Агатангел.
Възпоменание на VI Всел. събор в Константинопол (680-681).
Св. Павлин Милостиви, еп. Нолански.
Препп. Мавсима Сириец и Саламан мълчалник.
Преп. Генадий Костромски.
- 6 24 **Ч** Преп. Ксения Римлянка.
Бл. Ксения Петербургска. ☩
Мчк Вавила Сицилийски. Преп. Македоний пустинник.
- 7 25 **П** ☩ **Свт. Григорий Богослов, архиеп. Константинополски.**
Преп. Поплий Сирийски. Преп. Мар псалт.
Мчца Фелицата и седемте ѝ сина.
Свщмчк Владимир, митр. Киевски (†1918).
Икона на Пресв. Богородица: „**Утоли моята печал**” ☩.
- 8 26 **С** Препп. Ксенофонт, Мария и чедата им Аркадий и Йоан.
Преп. Симеон пустинник, Синайски. Мчци Анания презв.,
Петър и 7 воини. Пренасяне мощите на преп. Теодор
Студит. Свт. Йосиф, архиеп. Солунски. *На този ден*
се пренася службата на св. Йоан Златоуст от 27.1/9.П.
- 9 27 **Н** **Неделя на Митаря и Фарисея. Гл. 1.**
+ Пренасяне мощите на свт. Йоан Златоуст.
(Службата му се пренася на предния ден.)
☩ Събор на вс. руски новомъченици и изповедници (подв.).
Утр. Ев. 1: Мат. 116 (28:16-20). Лит.:
– Ред.: 2 Тим. 296 (3:10-15); Лук. 89 (18:10-14).
– На новомчците: Рим. 99(8:28-39); Лук. 105-106(21:8-19).
Начало на постния триод.

- 10 28 П **Блажна седмица.**
☩ Преп. Ефрем Сирин.
Преп. Исаак Сирин, еп. Ниневийски (VII). Преп. Паладий пустинник. Преп. Теодосий Тотемски. Преп. Ефрем Печерски, еп. Переяславски. Преп. Ефрем Новоторжски.
- 11 29 В ☩ Пренасяне мощите на св. Игнатий Богоносец.
Свщмчк Силван еп. и мчци Лука дякон и Мокий четец.
Преп. Лаврентий Затворник, Печерски.
- 12 30 С ☩ **Св. Три светители: Василий Велики, Григорий Богослов, Йоан Златоуст.**
(☩) Свщмчк Иполит Римски и 20 мчци с него.
Мчк Теофил Нови. Преп. Зинон, ученик на св. Василий Вел. Блгв. Петър, цар Български († 969).
Мчк Димитрий Сливенски († 1841).
Утр. Ев.: Йоан. 36 (10:9-16). Лит.:
– На свтт.: Евр. 334 (13:7-16); Мат. 11 (5:14-19). Блажи се.
- 13 31 Ч ☩ Свети безсребърници и чудотворци Кир и Йоан.
Мчца Атанасия и трите ѝ дъщери. Мчци Викторин, Виктор, Никифор и др. Мчца Трифена Кизическа.
Свт. Никита, затворник Печерски, еп. Новгородски.

- 14 1 П **Предпразненство на Сретение Господне.**
☩ Мчк Трифон.
Преп. Петър Галатийски.
Преп. Вендимиан, пустинник Витинийски.
Мчци Перпетуа, Сатир, Ревокат, Саторнил, Секунд и Филицитата. Свт. Василий, архиеп. Солунски. *Блажи се.*
- 15 2 С ☩ **СРЕТЕНИЕ ГОСПОДНЕ**
Утр. Ев.: Лук. 8 (2:25-32). Лит.:
– На празника: Евр. 316 (7:7-17); Лук. 7 (2:22-40).

16	3	Н	<p>Неделя на Блудния син. Гл. 2.</p> <p>☩ Правв. Симеон Богоприемец и Анна Пророчица. <i>Прор. Азария. Мчци Адриан и Евул.</i> <i>Мчци Папий, Диодор и Клавдиан. Мчк Власий Кесарийски.</i> <i>Утр. Ев. 2: Марк. 70 (16:1-8). Лит.: – Ред: 1 Кор. 135 (6:12-20); Лук. 79 (15:11-32).</i></p>
17	4	П	<p>Преп. Исидор Пелусиотски. <i>Преп. Николай изповедник, игумен Студийски.</i> <i>Мчк Иадор. Свщмчк Авраамий, еп. Арвилски (в Персия).</i> <i>Блгв. княз Георги Владимирски.</i> <i>Преп. Кирил Новоезерски.</i></p>
18	5	В	<p>Мчца Агатия. <i>Мчца Теодулия. Свт. Теодосий, архиеп. Черниговски.</i> <i>Ик. на Пресв. Богородица „Търсене на погиналите”.</i></p>
19	6	С	<p>Св. Вукол, еп. Смирненски. <i>Мчца Фавста девица и мчци Евиласий и Максим.</i> <i>Мчца Доротей девица и др. Мчк Юлиан Емесийски.</i> <i>Мчци Марта и Мария и брат им мчк Ликарион.</i> <i>Свт. Фотий, патр. Цариградски.</i> <i>Препп. Варсануфий Велики и Йоан Пророк.</i></p>
20	7	Ч	<p>Преп. Партений, еп. Лампсакийски. Преп. Лука Еладски. <i>Св. 1003 мчци Никомидийски.</i></p>
21	8	П	<p>☩ Отдание на Сретение Господне. ☩ Вмчк Теодор Стратилат. Прор. Захарий Сърповидец.</p>
22	9	С	<p>Вселенска задушница – събота Месопустна. Мчк Никифор. <i>Свщмчци Маркел, еп. Сицилийски, и Филагрий, еп.</i> <i>Кипърски.</i> <i>Свт. Инокентий, еп. Иркутски.</i></p>

23	10	Н	<p>Неделя на Страшния съд, Месопустна. Гл. 3. Свщмчк Харалампий еп. Магнезийски. <i>Мчци Ената, Валентина и Павла. Преп. Прохор Печерски.</i> <i>Утр. Ев. 3: Марк 71 (16:9-20). Лит.: – Ред.: 1 Кор. 140 (8:8-9:2); Мат. 106 (25:31-46).</i> <i>Месни заговезни.</i></p>
24	11	П	<p><i>Сирна седмица.</i> Свщмчк Власий, еп. Севастийски. <i>Блгв. царица Теодора, възобновила иконопочитанието.</i> <i>Преп. Димитрий Прилуцки.</i> <i>Блгв. княз Всеволод Псковски.</i> <i>Вмчк <u>Георги</u> Софийски Нови (†1515).</i></p>
25	12	В	<p>Свт. Мелетий, архиеп. Антиохийски. <i>Преп. Мария и баща ѝ преп. Евгений.</i> <i>Свт. Антоний, патр. Константинополски.</i> <i>Свт. Алексей, митр. Киевски (Московски).</i> <i>Ик. на Пр. Богор. „Иверска - Вратарница” (Московска). ⊕</i></p>
26	13	С	<p>Преп. Мартиниан. Препп. Зоя и Фотиния. <i>Преп. Евлогий, архиеп. Александрийски.</i> <i>Преп. Симеон Мироточиви, цар Сръбски.</i> Свт. Серафим (Соболев), архиеп. Богучарски (†1950). ⊕** <i>Литургия не се полага. Разрешава се млечна храна и риба.</i></p>
27	14	Ч	<p>Преп. Авксентий. <i>Преставление на равноап. <u>Кирил</u> Славянобълг. (†869). ⊕*</i> <i>Преп. Марон, пустинник Сирийски.</i> <i>Преп. Авраамий, еп. Карийски.</i> <i>Преп. Исаакий Печерски.</i></p>
28	15	П	<p>Ап. Онисим от 70-те. <i>Преп. Евсевий, пустинник Сирийски.</i> <i>Преп. Пафнутий.</i> <i>Литургия не се полага. Разрешава се млечна храна и риба.</i></p>

29	16	С	<p>Памет на всички преподобни, просияли в подвиг (<i>подв.</i>). Мчци Памфил презвитер, Порфирий и др. Мчци Персийски в Мартиропол. Преп. Марута, еп. Месопотамски.</p>
1	17	Н	<p>Неделя Сиропуствна. Гл. 4. Възпоменание на Адамовото изгонване от рая. Неделя на прошката. ☩ Вмчк Теодор Тирон. Прав. Мариамна, сестра на ап. Филип. Мчк Мина Каликелад. Преп. <u>Роман</u> Търновски († ок. 1370). Свщмчк Ермоген, патр. Московски. <i>Утр. Ев. 4: Лук. 112 (24:1-12). Лит.: – Ред.: Рим. 112 (13:11-14:4); Мат. 17 (6:14-21). Сирни заговезни.</i></p>
2	18	П	<p>Начало на Великия пост. Първа седмица. Свт. Лъв, папа Римски. Свт. Флавиан изповедник, патриарх Цариградски. Свт. Агапит изп., еп. Синадски. <i>Велико повечерие с покаен канон на св. Андрей Критски.</i></p>
3	19	В	<p>Апп. Архип и Филимон от 70-те и мчца равноап. Апфия. Преп. Доситей (VII), ученик на преп. авва Доротей. Преп. Равула. Препп. Евгений и Макарий изповедници, презвв. Антиохийски. Освобождение на България. <i>Велико повечерие с покаен канон на св. Андрей Критски.</i></p>
4	20	С	<p>Преп. Лъв, еп. Катански. († ок. 780). Свщмчк Садок, еп. Персийски, и 128 мчци с него. Преп. Агатон, папа Римски. Препмчк Корнилий, игумен Псково-Печерски. Св. 34 препмчци Валаамски: Тит, Тихон, Геласий и др. (†1578). <i>Прежд. лит.</i> <i>Велико повечерие с покаен канон на св. Андрей Критски.</i></p>

5	21	Ч	Преп. Тимотей Символийски. Свт. Евстатий, архиеп. Антиохийски. Свт. Георги, еп. Амастридски. <i>Велико повечерие с покаен канон на св. Андрей Критски.</i>
6	22	П	Намиране мощите на св. мчци в Евгения. Мчк Маврикий и с него мчци 70 воини. Преп. Атанасий изп. Препп. Таласий, Лимний и Варадат, пустинници Сирийски. <i>Прежд. лит. Велико повечерие с Богородичен акатист.</i>
7	23	С	Вмчк Теодор Тирон (Тодоровден – подв.). Свщмчк Поликарп, еп. Смирненски. Препп. Йоан, Антиох, Антонин и др., пустинници Сирийски. Преп. Александър, основ. на манастира на „Незаспиващите“. Откриване мощите на бл. Матрона Московска.
8	24	Н	Неделя 1 на В. пост. Тържество на Православието. Гл.5. + I и II намиране честната глава на св. Йоан Кръстител. Преп. Еразъм Печерски. <i>Утр. Ев. 5: Лук. 113 (24:12-35). Вас. лит.: – Ред.: Евр. 329 от пол. (11:24-26,32-12:2); Йоан. 5(1:43-51). – На Предм.: 2 Кор. 176 (4:6-15); Мат. 40 (11:2-15).</i>
9	25	П	<i>Втора седмица на Великия пост.</i> Свт. Тарасий, патриарх Цариградски (†806).
10	26	В	Свт. Порфирий, архиеп. Газски (†420). Мчк Севастиан.
11	27	С	Преп. Прокопий Декаполит изповедник. <i>Прежд. лит.</i> Преп. Талалей Сирийски. Преп. Тит, презвитер Печерски.
12	28	Ч	Преп. Василий изповедник. Свщмчк Протерий, патр. Александрийски. Свщмчк Нестор, еп. Магидийски. Препп. Марина и Кира. Мчца Кирана Солунска.
13	29	П	Преп. Касиан Римлянин. Преп. Йоан, наречен Варсонофий, еп. Дамаски. <i>Прежд. лит. Велико повечерие с Богородичен акатист.</i>

14	1	С	Препмчца Евдокия. Мчци Нестор и Тривимий. Мчца Антонина. Мчци Маркел и Антоний. Преп. Домнина Сирийска. <i>Помен за покойници.</i>
15	2	Н	Неделя 2 на Великия пост. Гл. 6. Свт. Григорий Палама, архиеп. Солунски (подв.) Свщмчк Теодот, еп. Киринейски. Мчк Троядий. Св. 440 мчци Италийски. Мчца Евталия. Преп. Агатон Египетски. Свт. Арсений, еп. Тверски. Икона на Пресвета Богородица „Държавна“ (1917). <i>Утр. Ев. 6: Лук. 114 (24:36-53). Вас. лит.: – На Нед. 2 на В. пост: Евр. 304 (1:10-2:3); Марк. 7 (2:1-12). – На свт.: Евр. 318 (7:26-8:2); Йоан 36 (10:9-16).</i>
16	3	П	<i>Трета седмица на Великия пост.</i> Мчци Евтропий, Клеоник и Василиск. Свв. Зион и Зоил. Преп. Пиама Египетска.
17	4	В	Преп. Герасим Йордански. Мчци Павел и Юлиания. Преп. Яков постник. Свт. Григорий, еп. на Констанция Кипърска. Мчк блгв. кн. Василий Ростовски. Блгв. княз Даниил Московски.
18	5	С	Мчк Конон Исаврийски. Мчк Конон градинар. Мчк Онисий. Преп. Исихий постник. Мчк Евлогий Палестински. Мчк Евлампий. Преп. Марк постник. Мчца Ираида. Мчк <u>Йоан</u> Български (†1784). <i>Прежд. лит.</i>
19	6	Ч	Св. 42 мчци в Аморея. Препмчци Конон и синът му Конон. Преп. Аркадий Кипърски. Намиране св. Кръст и гвоздеи от св. Елена в Йерусалим (326).
20	7	П	Свщмчци Херсонски: Василий, Ефрем, Капитон и др. Преп. Емилиан Италийски. Преп. Павел Препрости. Свт. Павел изповедник, еп. Прусиадски. Икона на Пресв. Богородица „Ходатайка за грешниците“. <i>Прежд. лит. Велико вечерие с Богородичен акадист.</i>

21	8	С	<p>Преп. Теофилакт изп., еп. Никомидийски. Ап. <u>Ерм</u> от 70-те, еп. Филипополски (Пловдивски). Свщмчк Теодорит, презв. Антиохийски. Преп. Дометий. Ик. на Пресв. Богородица „Курско-Коренна” – Знамение. <i>Помен за покойници.</i></p>
22	9	Н	<p>Неделя 3 на Великия пост – Кръстопоклонна. Гл. 7. + Свети 40 мчци в Севастия. Мчк Урпасиан. Св. Кесарий, брат на св. Григорий Богослов. Мчк <u>Исихий</u> Доростолски. Преп. <u>Димитра</u> Киевска (†1878). <i>След Великото славословие в края на Утренията се изнася за поклонение св. Кръст.</i> <i>Утр. Ев. 7: Йоан. 63 (20:1-10). Вас. лит.: – Ред.: Евр. 311 (4:14-5:6); Марк. 37 (8:34-9:1). – На мчците: Евр. 331 (12:1-10); Мат. 80 (20:1-16).</i></p>
23	10	П	<p>Четвърта седмица на Великия пост – Кръстопоклонна. Мчци Кодрат, Галина, Ника (Виктория), Леонид и др. Мчци Кодрат Никомидийски и др. Преп. Анастасия.</p>
24	11	В	<p>Свт. Софроний, патр. Йерусалимски. Свщмчк Пионий, презв. Смирненски, и др. с него. Свт. Евтимий, архиеп. Новгородски.</p>
25	12	С	<p>Средопост. Преп. Теофан изп., Сигриански. Прав. Финеес. Свт. Григорий Двоеслов, папа Римски. Преп. Симеон Нови Богослов. Икона на Пресвета Бого- родица „Лидска-Неръкотворна”. <i>Прежд. лит.</i></p>
26	13	Ч	<p>Пренасяне мощите на свт. Никифор, патр. Цариградски. Мчк Александър. Мчца Христина Персийска.</p>
27	14	П	<p>Преп. Бенедикт Нурсийски. Свт. Евсхимон изп., еп. Лампсакийски. <i>Прежд. лит. Велико повечерие с Богородичен акатист.</i></p>

28	15	С	Мчк Агапий и 7 мци. Свщмчк Александър йерей в Сида. Мчк Никандър. <i>Помен за покойници.</i>
29	16	Н	Неделя 4 на Великия пост. Гл. 8. Преп. Йоан Лествичник (подв.). Мци Савин и Папа. Ап. Аристовул, еп. Британски. Мци Трофим и Тал, презвв. Лаодикийски. Свт. Серапион, архиеп. Новгородски. <i>Утр. Ев. 8: Йоан. 64 (20:11-18). Вас. лит.: – На Нед. 4 на В. пост: Евр. 314 (6:13-20); Марк. 40 (9:17-31). – На преп.: Еф. 229 (5:8-19); Мат. 10 (4:25-5:12).</i>
30	17	П	Пета седмица на Великия пост. Преп. Алексей, човек Божий. Мчк Марин. Преп. Макарий Колязински. Свт. Патрикий, просветител на Ирландия.
31	18	В	Свт. Кирил, архиеп. Йерусалимски. Преп. Анин монах. Мци Трофим и Евкарпий.

1	19	С	Мци Хрисант и Дария, и др. с тях. Мчк Панхарий. Мчца Илария (Весела). <i>Презд. лит.</i> <i>Вечерта (на Утренята) се чете целият Велик покаяен канон на св. Андрей Критски.</i>
2	20	Ч	Четвъртък на Великия покаяен канон. Препмци, избити от сарацините в манастира на св. Сава. Мчца Фотина (Светла) самарянка и синовете ѝ. Мци 7 жени: Александра, Клавдия, Евфрасия и др. <i>Презд. лит.</i>
3	21	П	Преп. Яков еп., изповедник. Свт. Кирил, еп. Катански. Свт. Тома, патр. Константинопол- ски. Преп. Серафим Вирицки. <i>Презд. лит.</i> <i>Вечерта (на Утренята) се чете Богородичен акатист.</i>

- 4 22 С **Похвала на Пресв. Богородица – Акатистна събота.**
Свщмчк Василий, презвитер Анкирски.
Мчца Дросида (Росица).
- 5 23 Н **Неделя 5 на Великия пост. Гл. 1.**
Преп. Мария Египетска (подв.).
Свщмчк Никон еп. и 199 негови ученици.
Мчца Лидия. Преп. Никон Печерски. Мчци Филит,
Лидия и др. Препмчк Лука Одрински (†1802).
*Утр. Ев. 9: Йоан. 65 (20:19-31). Вас. лит.:
– Ред.: Евр. 321 от пол. (9:11-14); Марк. 47 (10:32-45).
– На преп. Мария: Гал. 208 (3:23-29); Лук. 33 (7:36-50).*
- 6 24 П **Шеста седмица на Великия пост.**
Предпразненство на Благовещение.
Преп. Захарий монах.
Свт. Артемий, еп. Солунски.
Свт. Артемон, еп. Селевкийски. Преп. Яков изп., еп.
(Службата в минея е само на предпразненството.)
- 7 25 В **⊕ БЛАГОВЕЩЕНИЕ НА ПРЕСВЕТА БОГОРОДИЦА.**
Свт. Тихон изповедник, патр. Московски (†1925).
*Утр. Ев.: Лук. 4 (1:39-49, 56).
Вечерня със Златоустова литургия:
– Евр. 306 (2:11-18); Лук. 3 (1:24-38). Разрешава се риба.*
- 8 26 С **Отдание на Благовещение.**
Събор на св. архангел Гавриил.
Свщмчк Иринея, еп. Сирмийски.
Преп. Малх. Преп. Василий Нови.
Св. 26 мчци Готски: Ватусий и Верк презвв., Алла, Лариса и др.
Мчк Георги Софийски Стари (†1437). *Презжд. лит.*
- 9 27 Ч Мчца Матрона Солунска.
Преп. Йоан прозорливи, Египетски.
Мчци Мануил и Теодосий.

- 10 28 П Препп. Иларион Нови, игумен Пеликитски.
Преп. Стефан чудотв. и изп., игумен Триглийски
Мчци Йона, Варахисий и др. Мчк Боян, княз Български
(† 833). Свщмчци Георги, еп. Зографски, Парод и Петър,
презвв. Мъгленски († 833).
Прпмчк Евстратий Печерски. Презд. лит.
- 11 29 С **Възкресяване на прав. Лазар** (*Лазаровден*).
Мчци Марк, еп. Аретусийски, Кирил дякон и др.
Преп. Йоан пустинник. Свт. Евстатий изп., еп. Витинийски.
Злат. лит.: Евр. 333 от пол. (12:28-13:8); Йоан. 39(11:1-45).
Разрешава се рибен хайвер.
- 12 30 Н **Неделя 6 на Великия пост. (Цветница, Връбница).**
⊕ ВХОД ГОСПОДЕН В ЙЕРУСАЛИМ.
Преп. Йоан Лествичник.
Прор. Йоад. Преп. Зосима, еп. Сиракузки.
Св. Евула, майка на св. Пантелеимон.
Всичко на празника. Утр. Ев.: Мат. 83 (21:1-11,15-17).
Злат. лит.: Филип. 247 (4:4-9); Йоан. 41 (12:1-18).
Разрешава се риба.
Вечерта – Малко повечерие и Утрения (Последование на Жениха). Утр. Ев.: Мат. 84 (21:18-43).
- 13 31 П **Велика (Страстна) седмица. Велики понеделник.**
Свщмчк Ипатий еп. Гангърски чудотворец.
Преп. Ипатий, иг. Руфиански. Преп. Аполоний Египетски.
Свщмчци Авда, еп. Персийски, и Вениамин дякон.
Прав. Йосиф Прекрасни. Свт. Йона, митр. Киевски.
В понеделник, вторник и сряда на Страстната седмица
на 3, 6 и 9 часове се чете Четвероевангелие.
Презд. лит.: Мат. 98 (24:3-35).
Вечерта – Велико повечерие и Утрения (Последование на Жениха). Утр. Ев.: Мат. 90 (22:15-23:39).

- 14 1 В **Велики вторник.**
 Преп. Мария Египетска.
 Прав. Ахаз. Мчци Геронтий и Василид.
 Преп. Макарий, иг. Пеликитски. Преп. Евтимий Суздалски.
Прежд. лит.: Мат. 102 (24:36-26:2).
Вечерта – Велико повечерие и Утрения (Последование на Жениха). Утр. Ев.: Йоан. 41 от пол. (12:17-50).
- 15 2 С **Велика сряда.**
 Преп. Тит Чудотворец.
 Мчци Амфиан и Едесий. Мчк Поликарп.
Прежд. лит.: Мат. 108 (26:6-16).
Вечерта – Малко повечерие и Утрения на Велики четвъртък.
Утр. Ев.: Лук. 108 от пол. (22:1-39).
- 16 3 Ч **Велики четвъртък.** Възпоменаване на Тайната вечеря.
 Преп. Никита изп., иг. Мидикийски.
 Преп. Илирик. Свщмчк Никита Серски, презв. (†1808).
 Икона на Пресвета Богородица „**Неувяхващ цвят**”.
Маслосвет. Вечерня с Вас. литургия:
1 Кор. 149 (11:23-32); Ев. четиво се състои от: Мат. 107 (26:1-20), Йоан. 44 (13:3-17), Мат. 108 от пол. (26:21-39), Лук. 109 (22:43-45), Мат. 108 (26:40-27:2).
Вечерта, на Утренията на Велики петък, се четат 12-те избрани евангелски четива за страданията Христови.
- 17 4 П **Велики петък.** Възпоменаване на светите и спасителни страдания на нашия Господ Иисус Христос.
 Преп. Йосиф Песнописец.
 Преп. Георги Малеин.
 Мчца Фервута, сестра ѝ и прислужницата ѝ. Преп. Зосима.
Царски часове. Литургия не се полага. Строг пост.
Вечерня с изнасяне на св. Плащаница.
Вечерта, на Утренията на Велика събота – Опело Христово.

18	5	С	Велика събота. Мчци Агатопод дякон и Теодул четец. Преп. Пуплий Египетски. Преп. Платон изп., иг. Студийски. Преп. Марк Трачески. Преп. Теодора Солунска. <i>Вечерня с Вас. литургия: Рим. 91 (6:3-11); Мат. 115 (28:1-20).</i>
19	6	Н	✠ СВЕТЛО ВЪЗКРЕСЕНИЕ ХРИСТОВО. Пасха Господня. Свт. Евтихий, патр. Цариградски. Св. 120 мчци в Персия. Преп. Платонида Сирийска. Мчци Йеремя и Архилий презв. Преставление на свт. <u>Методий</u> Славянобългарски (†885). <i>Злат. лит.: Деян. 1 (1:1-8); Йоан. 1 (1:1-17).</i> <i>На вечернята: Йоан. 65 (20:19-25).</i>
20	7	П	Светла седмица. ✠ Светли понеделник. Възкресение Христово. Преп. Георги изп., еп. Митилински. Мчк Калиопий. Мчци дякон Руфин, Акилина и 200 воини. Преп. Даниил Переяславски. Ик. на Пресв. Богородица „Сладко целование” (подв.).
21	8	В	✠ Светли вторник. Възкресение Христово. Апп. от 70-те: Иродион, Агаф, Руф, Асинкрит, Флегонт и Ермий. Свт. Келестин, папа Римски. Мчк Павсилип. Свт. Нифонт, еп. Новгородски. Ик. на Пресв. Богородица „Испанска”. Икони на Пресв. Богородица „Иверска - Атонска” (подв.) и „Скоропослушница” (подв.).
22	9	С	Светла сряда. Мчк Евпсихий. Препмчк Вадим архим., Персийски. Мчци Дисан еп., Мариав презв., Авдиес и др. 270, Персийски. Ик. на Пресв. Богор. „Касперовска” (подв.). <i>Блажи се.</i>

23	10	ч	Светли четвъртък. Мчци Терентий, Помпий, Африкан, Максим и др. 36 с тях. Мчци Яков презв., Азадан и Авдикий дякони, Персийски.
24	11	п	Светли петък. Живоприемен Източник на Пресвета Богородица. <i>Водосвет. Блажи се.</i> Свщмчк Антипа, еп. Пергамски. Мчци Прокес и Мартиниан, Римски. Преп. Фармутий. Ик. на Пресв. Богородица „ Живоносен Източник ” (подв.).
25	12	с	Светла събота. Преп. Василий изповедник, еп. Парийски. Преп. Исаак Сирин, Сполетски. Преп. Атанасия игумения. Преп. Антуса, дъщеря на имп. Константин Копроним. Препмчци Мина, Давид и Йоан. Свщмчк Зинов, еп. Веронийски.
26	13	н	Неделя 2 след Пасха. Томина неделя. Антипасха. <i>Гл. 1.</i> Свщмчк Артемон, презв. Лаодикийски. Мчца Томаида Египетска. Мчк Крискентий. <i>Утр. Ев. 1: Мат. 116 (28:16-20). Лит.:</i> <i>– Деян. 14 (5:12-20); Йоан. 65 (20:19-31).</i>
27	14	п	Седмица 2 след Пасха. Свт. Мартин изповедник, папа Римски. Св. 1000 мчци Персийски и Азат скопец. Мчк Ардалион. Мчци Антоний, Йоан и Евстатий, Литовски.
28	15	в	Апп. от 70-те: Аристарх, Пуд и Трофим. Мч. Сава Готски. Мчци Василиса и Анастасия. <i>Пасхален помен за покойници.</i>
29	16	с	Мчци Агапия, Ирина и Хиония (Снежана). Мчк Леонид и мчци Хариеса, Ники, Галина, Ирина и др.
30	17	ч	Свщмчк Симеон, еп. Персийски, и др. с него. Преп Акакий, еп. Мелитински. Свт. Агапит, папа Римски. Мчк Адриан. Преп. Зосима Соловецки. Преп. Александър Свирски.

1	18	П	Преп. Йоан, ученик на св. Григорий Декаполит. Свт. Козма изп., еп. Халкидонски, и преп. Авксентий. Мчци Виктор, Зотик и др. Мчк Йоан Нови от Янина.
2	19	С	Преп. Йоан Ветхопещерник. Свт. Георги изп., еп. на Антиохия Писидийска. Мчци Теона, Христофор и Антонин. Свт. Трифон, патр. Царигра. Преп. Никифор игумен. Блаж. Матрона Московска.
3	20	Н	Неделя 3 след Пасха, на Мироносиците. Гл. 2. Св. жени мироносици, правв. Йосиф Ариматейски и Никодим (подв.). Преп. Теодор Трихина. Свт. Григорий и Анастасий Синаит, патрр. Антиохийски. Преп. Анастасий, игумен Синайски. Мчк младенец Гавриил Белостокски. Свт. Николай (Велимирович), еп. Охридски и Жички (†1956). <i>Утр. Ев. 3: Марк. 71 (16:9-20). Лит.: – Ред.: Деян. 16 (6:1-7); Марк. 69 (15:43-16:8).</i>
4	21	П	<i>Седмица 3 след Пасха.</i> Свщмчк Януарий еп. и други с него. Мчк Теодор Пергийски и други с него. Мчци Исакий, Аполос и Кодрат. Свт. Максимиан, патр. Константинополски.
5	22	В	Преп. Теодор Сикеот, еп. Анастасиополски. Преп. Виталий монах. Пренасяне мощите на блгв. кн. Всеволод Псковски.
6	23	С	✠ Вмчк Георги Победоносец (Гергьовден). Мчца царица Александра. Мчци Анатолий и Протолеон. Мчк <u>Лазар</u> Български (†1802). <i>Утр. Ев.: Лук. 63 (12:2-12). Лит.: – Ред.: Деян. 9 (3:19-26); Йоан. 6 (2:1-11). – На вмчка: Деян. 29 (12:1-11); Йоан. 52 (15:17-16:2).</i>

7	24	Ч	Мчк Сава Стратилат и 70 воини. Преп. Елисавета чудотворица. Мчци Евсевий, Неон, Леонтий, Лонгин и др. Мчци Пасикрат и Валентин. Преп. Тома, юродив заради Христа.
8	25	П	✙ Ап. и евангелист Марк. Преп. Василий Поляномерулски.
9	26	С	Свщмчк Василий, еп. Амасийски. Свт. Стефан, еп. Пермски. Прав. Глафира девица.
10	27	Н	Неделя 4 след Пасха, на Разслабения. Гл. 3. ☞ Ап. и свщмчк Симеон, сродник Господен, еп. Йерусалимски. Преп. Стефан, иг. Печерски, еп. Владимирски. Прав. Евлогий странноприемец. Пренасяне мощите на мчк Авраамий Български (подв.). Прав. Тавита (подв.). Утр. Ев. 4: Лук. 112 (24:1-12); Лит.: – Ред.: Деян. 23 (9:32-42); Йоан. 14 (5:1-15).
11	28	П	Седмица 4 след Пасха. Апп. от 70-те Иасон и Сосипатър, и др., пострадали с тях. Мчци Дада, Максим и Квинтилиан. Мчци Зинон, Евсевий, Неон и др. Свт. Кирил, еп. Туровски.
12	29	В	Св. 9 мчци Кизически. Преп. Мемнон чудотворец. Мчци Диодор и Родопиан дякон. Свт. Василий Острожки. Преп. Нектарий Оптински (†1928). Преп. Амфилохий Почаевски (†1970).
13	30	С	Преполовение на Петдесетница. ✙ Св. ап. Яков Зеведеев. Свт. Донат, еп. на Еврия. Мчк Максим. Свт. Игнатий (Брянчанинов), еп. Кавказки (†1867). Водосвет. Разрешава се риба.

14	1	Ч	Прор. Йеремия. Прпмчк Вата Персиец. Преп. Пафнутий Боровски. Препмчци Атонски: Евтимий, <u>Игнатий</u> (†1814) и <u>Акакий</u> (†1816). Св. Тамара, царица Грузинска.
15	2	П	☩ Свт. Атанасий Велики, архиеп. Александрийски. Блгв и равноап. княз Борис, в кръщ. Михаил (†907). ☩* Мчци Еспер и Зоя и чедата им Кириак и Теодул. Пренасяне мощите на св. мъченици Борис и Глеб. Свт. Атанасий, патр. Константиноп., Лубенски чудотв. <i>Утр. Ев., на равноап.: Йоан 47 (14:1-11). Лит.: – Ред.: Деян. 27 (10:44-11:10); Йоан. 30 (8:21-30). – На свт.: Евр. 318 (7:26-8:2); Мат. 11 (5:14-19). – На равноап.: Деян. 49 (26:1-5,12-20); Йоан. 35 от пол. (10:1-9).</i>
16	3	С	Мчци Тимотей и Мавра. Преп. Петър чудотв., еп. Аргоски. Успение на преп. Теодосий Киево-Печерски. ☩
17	4	Н	Неделя 5 след Пасха, на Самарянката. Гл. 4. Мчца Пелагия Тарсийска. Свщмчк Алвиан, еп. Анейски и учениците му. Свщмчк Еразъм, еп. Формийски. Свщмчк Силван, еп. Газски и 40 мчци с него. Св. Баташки мъченици (†1876). ☩** <i>Утр. Ев. 7: Йоан. 63 (20:1-10). Лит.: – Ред.: Деян. 28 (11:19-26, 29-30); Йоан. 12 (4:5-42). – На мчците: Рим. 99 (8:28-39); Лук. 106 (21:12-19).</i>
18	5	П	Седмица 5 след Пасха. Вмчца Ирина. Икона на Пресвета Богородица „Неизпиаема Чаша”.
19	6	В	Прав. Иов Многострадални. Мчк Варвар воин и др. с него. Мчк Варвар, бивш разбойник.

20	7	С	<p>Отдание на Преполовение.</p> <p>☞ Възпоменаване явяването на Честния Кръст Господен на небето в Йерусалим (351).</p> <p>☞ Мчк Акакий Стотник.</p> <p>Преп. Нил Сорски.</p>
21	8	Ч	<p>☩ Ап. и евангелист Йоан Богослов.</p> <p>Преп. Арсений Велики.</p> <p><i>Утр. Ев.: Йоан. 67 (21:15-25). Лит.:</i> <i>– Ред.: Деян. 35 (14:20-27); Йоан. 35 (9:39-10:9).</i> <i>– На ап.: 1 Йоан. 68 (1:1-7); Йоан. 61 (19:25-27, 21:24-25).</i></p>
22	9	П	<p>Прор. Исаия.</p> <p>Мчк Христофор.</p> <p>Пренасяне мощите на свт. Николай Мирликийски. +</p> <p>Св. Новоселски мъченици (†1876).</p> <p><i>Утр. Ев.: Йоан. 35 от пол. (10:1-9). Лит.:</i> <i>– Ред.: Деян. 36 (15:5-34); Йоан. 37 (10:17-28).</i> <i>– На свт.: Евр. 335 (13:17-21); Лук. 24 (6:17-23).</i></p>
23	10	С	<p>+ Ап. Симон Зилот (Кананит).</p> <p>Преп. Исидора юродива. Блаж. Таисия. Мчци Исихий, Алфий и др. Свт. Симон, еп. Владимирски и Суздалски.</p> <p><i>Възстановяване на Българската патриаршия (1953).</i></p>
24	11	Н	<p>Неделя 6 след Пасха, на Слепия. Гл. 5.</p> <p>Свщмчк Мокий.</p> <p>Равноап. Кирил и Методий. ☩</p> <p><i>Утр. Ев. 8: Йоан. 64 (20:11-18). Лит.:</i> <i>– Ред.: Деян. 38 (16:16-34); Йоан. 34 (9:1-38).</i> <i>– На равноап.: Евр. 318 (7:26-8:2); Мат. 11 (5:14-19).</i></p>
25	12	П	<p><i>Седмица 6 след Пасха.</i></p> <p>Свт. Епифаний, еп. Кипърски.</p> <p>Свт. Герман, патр. Константинополски.</p> <p>Свщмчк Еρμοген, патр. Московски.</p>

26	13	В	<p>Мцца Гликерия и мчк Лаодикий. Мчк Александър Римски. Свт. Павсикакий, еп. Синадски, безсребр. и чудотв. Свв. Георги изп., съпругата му Ирина и чедата им.</p>
27	14	С	<p>☩ Отдание на Пасха. Мчк Исидор Хиоски. Преп. Серапион Синдонит. Блаж. Исидор Ростовски, юродив заради Христа. Мчк Райко-Йоан Шуменски (†1802). <i>Лит.: Деян. 41 (18:22-28); Йоан. 43 (12:36-47).</i> <i>Разрешава се риба.</i></p>
28	15	Ч	<p>⊕ ВЪЗНЕСЕНИЕ ГОСПОДНЕ (Спасовден). ☩ Преп. Пахомий Велики. Свт. Исаия, еп. Ростовски. Преп. Евфросин Псковски. Блгв. царевич княз Димитрий, Угличски и Московски. <i>Утр. Ев.: Марк. 71 (16:9-20). Лит.:</i> <i>– На празника: Деян. 1 (1:1-12); Лук. 114 (24:36-53).</i></p>
29	16	П	<p>Преп. Теодор Освещени. Блаж. отроковица Муза. Преп. Ефрем Перекомски.</p>
30	17	С	<p>Ап. Андроник и св. Юния. Мчк Солохон и др. с него. Свт. Стефан, патр. Цариградски. Вмчк Николай Софийски (†1555).</p>
31	18	Н	<p>Неделя 7 сл. Пасха, на св. Отци от Първия Вселенски събор (325г.). Гл. 6. Мчци Теодот Анкирски, и св. 7 девиси. Мчци Петър, Дионисий, Андрей, Павел, Христина и др. Мчци Симеон, Исаак и Вахтисий, Персийски. Памет на св. отци от Седемте Вселенски събора. <i>Утр. Ев. 10: Йоан. 66 (21:1-14). Лит.:</i> <i>– На св. Отци: Деян. 44 (20:16-18, 28-36); Йоан. 56 (17:1-13).</i></p>

- 1 19 П Седмица 7 след Пасха.
Свщмчк Патрикий, еп. Пруски, и др. с него.
Мчк Калуф Египтянин. Преп. Йоан, еп. Готски.
Преп. Корнилий Комелски. Блгв. княз Йоан Вологодски.
Блгв. княз Димитрий Донски.
- 2 20 В Мчци Талалей, Александър и Астерий.
Мчк Аскалон Египетски. Свт. Алексей, митр. Московски.
- 3 21 С + Свв. равноап. Константин и Елена.
Икона на Пресвета Богородица „Владимирска”. +
Блгв кн. Константин и чедата му Михаил и Теодор Муромски.
Преп. Касиан Грек. Мчк Константин Софийски (†ок. 1737).
Утр. Ев.: Йоан. 36 (10:9-16). Лит.:
– Ред.: Деян. 47 (23:1-11); Йоан. 54 (16:15-23).
– На равноап.: Деян. 49 (26:1-5, 12-20); Йоан. 35 от пол. (10:1-9).
- 4 22 Ч Мчк Василиск.
Възпоменаване на Втория Вселенски събор (381).
Вмчк Йоан-Владимир, княз Български чудотв. (†1016).
На този ден се пренася службата на св. Йоан Кръстител
от 25.V/7.VI. Утр. Ев.: Лук. 31 (7:17-30). Лит.:
– Ред.: Деян. 48 (25:13-19); Йоан. 55 (16:23-33).
– На Предт.: 2 Кор. 176 (4:6-15); Мат. 40 (11:2-15).
- 5 23 П ☩ Отдание на Възнесение.
Преп. Михаил изп., еп. Синадски.
Прпмчк Михаил черноризец. Свт. Леонтий, еп. Ростовски.
Преп. Евфросиния Полоцка.
- 6 24 С Вселенска задушница.
☩ Преп. Симеон Стълпник Дивногорец.
Мчк Мелетий Стратилат и 1218 воина с жените и децата им.
Мчк Серапион Египтянин. Преп. Никита Стълпник. Лит.:
– Ред.: Деян. 51 (28:1-31); Йоан. 67 (21:15-25).
– За упокой: 1 Кор. 163 (15:47-57); Йоан 21 (6:35-39).

7	25	Н	Неделя 8 след Пасха. ⊕ ПЕТДЕСЕТНИЦА. СВЕТА ТРОИЦА. + Трето намиране честн. глава на св. Йоан Кръстител. <i>(Службата му се пренася на 22.V/4.VI)</i> Свщмчк Терапонт, еп. Кипърски. <i>Всичко на празника. Утр. Ев.: Йоан. 65 (20:19-23). Лит.: – На празн.: Деян. 3 (2:1-11); Йоан. 27 (7:37-52, 8:12).</i>
8	26	П	Седмица 1 след Петдесетница. ☩ СВЕТИ ДУХ. Ап. Карп и Алфей (баща на ап. Яков Алфеев и ев. Матей) от 70-те. Мчци Аверкий и Елена (също чеда на ап. Алфей). Преп. Йоан Психаит изп. Вмчк Георги Софийски Най-нови († 1534). ☩ <i>Лит.: – На празн.: Еф. 229 (5:9-19); Мат. 75 (18:10-20).</i>
9	27	В	Свщмчк Терапонт , еп. Сардийски (Софийски) (III). Мчци Теодора девица и Дидим воин. Прав. Йоан Руски, изп. († 1730). Намиране мощите на преп. Нил Столобенски.
10	28	С	Преп. Никита изповедник, еп. Халкидонски. Свщмчк Евтихий, еп. Мелитински. Мчца Еликонида. Свщмчк Еладий еп. Свт. Игнатий, еп. Ростовски. Преп. Елена Дивеевска. Преп. Софроний Български († 1515). <i>Блажи се.</i>
11	29	Ч	Мчца Теодосия Тирска. Препмчца Теодосия Цариградска. Блаж. Йоан, Христа ради юродив, Устюжки. Възпоменаване на Първия Всел. събор в Никея (325). Свт. Лука изп., архиеп. Симферополски († 1961) Ик. на Пресв. Богородица „ Ходатайка за грешниците !”. ⊕
12	30	П	Преп. Исаакий, игумен Далматски. <i>Блажи се.</i>
13	31	С	☩ Отдание на Петдесетница. Мчк Ермий. Ап. Ерм от 70-те, еп. Филипополски (Пловдивски). Мчк Философ.

- 14 1 Н **Неделя 1 след Петдесетница, на Всички светии. Гл. 8.**
 Мчк Юстин Философ и др.
 Мчци Юстин, Харитон и др. Преп. Дионисий Глушички.
 Преп. Агапит Печерски, безсребреник и целител.
 Преп. Юстин (Попович), Челийски († 1978).
 Икони на Пресв. Богор. „**Неразрушима стена**” (подв.)
 и „**Смекчаване на злите сърца**” (подв.).
 Утр. Ев. 1: Мат. 116 (28:16-20). Лит.:
 – Ред.: Евр. 330 (11:33-12:2); Мат. 38 (10:32-33, 37-38; 19:27-30).
 Петрови заговезни.
- 15 2 П **Седмица 2 след Петдесетница.**
 Свт. Никифор изп., патриарх Цариградски.
 Вмчк Йоан Нови, Сочавски. Начало на Петровия пост.
- 16 3 В **Мчк Лукилиан и др.**
 Свщмчк Лукиан еп. и др. Пренасяне мощите на св. мчк
 и блгв. царевич княз Димитрий Углички и Московски.
- 17 4 С **Свт. Митрофан, първи патриарх Константинополски.**
 Мчк Конкордий. Мчци Фронтасий, Северин, Севериан
 и Силан. Преп. Зосима, еп. на Вавилон Египетски.
 Свщмчк Астий, еп. Дирахийски.
- 18 5 Ч **Свщмчк Доротей, еп. Тирски.**
 Мчци Маркиан, Никандър, Аполон, Арий и др.
 Преп. Теодор пустинник.
 Преп. Анувий изповедник и пустинножител Египетски.
 Преп. авва Доротей.
 Прпмчк блгв княз Игор Черниговски и Киевски.
 Блаж. Константин, митр. Киевски.
- 19 6 П **Преп. Висарион, чудотворец Египетски.**
 Преп. Иларион Нови, игумен Далматски, изп. († 845).
 Прпмчци деви Архелая, Текла и Сусана.
 Преп. Варлаам Хутински.

20	7	С	Свщмчк Теодот Анкирски. Мчци Кириакия, Валерия (Калерия) и Мария. Свщмчк Маркелин, папа Римски, отпаднал и покаял се. Свщмчк Маркел, папа Римски, и др.
21	8	Н	Неделя 2 сл. Петд., на всички български светии и на всички преп. и богоносни отци от Св. Гора. Гл. 1. ☩ Вмчк Теодор Стратилат. Свт. Ефрем, патр. Антиохийски. Преп. Зосима Финикийски. Мчци <u>Марк</u> и <u>Юлий</u> Доростолски. Свщмчк <u>Василий</u> Нови, Костурски (1902). <i>Утр. Ев. 2: Марк. 70 (16:1-8). Лут.:</i> – <i>Ред.: Рим. 81 от пол. (2:10-16); Мат. 9 (4:18-23).</i> – <i>На бълг. светии: Евр. 330(11:33-12:2); Мат. 10(4:25-5:12).</i>
22	9	П	Седмица 3 след Петдесетница. ☩ Свт. Кирил, архиеп. Александрийски. Преп. Кирил Белоезерски. Преп. Александър, иг. Куцски.
23	10	В	Свщмчк Тимотей, еп. Пруски. Мчци Александър воин и Антонина девица. Свт. Васиан, еп. Лавдийски.
24	11	С	+ Апп. Вартоломей и Варнава. Събор на св. китайски мъченици. Икона на Пресв. Богор. „Достойно ест” („Милующая”). ☩*
25	12	Ч	☩ Преп. Онуфрий Велики. ☩ Преп. Петър Атонски. Препп. Пафнутий, Тимотей, Йоан, Андрей, Ираклемон, Теофил и др., пустинници Египетски.
26	13	П	Мчца Акилина. Свт. Трифилий, еп. на Левкусия Кипърска.
27	14	С	Прор. Елисей. Свт. Методий, патр. Цариградски.

28	15	Н	Неделя 3 след Петдесетница. Гл. 2. Прор. Амос. Мчци Вит, Модест и Крискентия. Мчк Дула Киликийски. Преп. Йероним Блажени, Стридонски. Блаж. Августин, еп. Ипонийски. Преп. Дула страстотерпец, Египетски. Свт. Йона, митр. Московски. Мчк <u>Исихий</u> Доростолски. Благов. Лазар, княз Сръбски (†1389). Свт. <u>Ефрем II</u> , патр. Сръбски (†1399). <i>Утр. Ев. 3: Марк. 71 (16:9-20). Лит.: – Ред.: Рим. 88 (5:1-10); Мат. 18 (6:22-33).</i>
29	16	П	<i>Седмица 4 след Петдесетница.</i> Свт. Тихон, еп. Апатунтски. Свщмчк Тигрий презв. и мчк Евтропий четец.
30	17	В	Мчци Мануил, Савел, Исмаил.

1	18	С	Мчци Леонтий, Ипатий, Теодул. Икона на Пресв. Богородица „ Боголюбска ”. +
2	19	Ч	+ Ап. Иуда, брат Господен. Мчк <u>Зосима</u> , воин Созополски (II). Преп. Паисий Велики. Преп. Йоан отшелник. Преп. <u>Паисий</u> Хилендарски (†ок.1773). Свт. Йоан, архиеп. Шанхайски и Сан-Франциски (†1966). +**
3	20	П	Свщмчк Методий, еп. Патарски, посрамил Оригеновата ерес. Мчци Аристоклий презв., Димитриан дяк. и Атанасий чт. Свт. Левкий изп., еп. Врунтисиополски. Мчци Ина, Пина и Рима. Преп. <u>Наум</u> Охридски. +*
4	21	С	Мчк Юлиан Тарсийски. Препп. Юлий и Юлиан. Свщмчк Терентий еп. Иконийски.
5	22	Н	Неделя 4 след Петдесетница. Гл. 3. Свщмчк Евсевий, еп. Самосатски. Мчци Зинон и Зина. <i>Утр. Ев. 4: Лук. 112(24:1-12). Лит.: – Ред.: Рим. 93 (6:18-23); Мат. 25 (8:5-13).</i>

6	23	П	Седмица 5 след Петдесетница. Мчца Агрипина. Мчци Евстохий, Гай и др. Свт. Марк изповедник, митр. Ефески. +* (19 ян.) Икона на Пресвета Богородица „Владимирска”. +
7	24	В	⊕ Рождество на св. Йоан Предтеча и Кръстител Господен (Еньовден). Мчци Орентий, Фарнакий, Ерос и др. Утр. Ев.: Лук. 3 (1:24-25, 57-68, 76, 80). Лит.: – На Предт.: Рим. 112 (13:11-14:4); Лук. 1(1:1-25,57-68,76,80).
8	25	С	Препмчца Феврония девица. Блгвв. кн. Петър и кн. Феврония, Муромски. Преп. <u>Дионисий</u> Атонски (XIV). Препмчк <u>Прокопий</u> Варненски (†1810).
9	26	Ч	Преп. Давид Солунски. Преп. Йоан изп., еп. Готски. Преп. <u>Давид</u> , цар Бълг. (†ок.976). Ик. на Пр. Богор. „Тихвинска” ⊕, „Лидска” и „Нямецка”.
10	27	П	Преп. Сампсон Странноприемец. Преп. Севир презвитер. Преп. Георги Светогорец (†1065).
11	28	С	☩ Пренасяне мощите на св. безср. и чудотвв. Кир и Йоан. Преп. Павел лекар. Препп. Сергии и Герман, Валаамски. Икона на Пресвета Богородица „Троеручица”. ⊕*.
12	29	Н	Неделя 5 след Петдесетница. Гл. 4. ⊕ Първовърховни апп. Петър и Павел (Петровден). Преп. Паисий Светогорец (†1994). Ик. на Пресв. Богор. „Касперовска”. Утр. Ев. 5: Лук. 113 (24:12-35). Лит.: – Ред.: Рим. 103 (10:1-10); Мат. 28 (8:28-9:1). – На апп.: 2 Кор. 193 (11:21-12:9); Мат. 67 (16:13-19).
13	30	П	Седмица 6 след Петдесетница. ☩ Събор на св. славни и всехвални 12 апостоли. Преп. Петър, царевич Ордински (Ростовски).

14	1	В	☩ Св. безсребърници и чудотвв. Козма и Дамян Римски. Мчк Потит отрок. Преп. Петър, бивш патриций. Възвръщане мощите на преп. Йоан Рилски чудотворец от Търново в Рилския манастир (1469). ☩* Преп. Никодим Светогорец (†1809).
15	2	С	☩ Полагане честната риза на Пресв. Богородица във Влахернския храм (V). Свт. Ювеналий, патр. Йерусалимски.
16	3	Ч	Мчк Иакинт (от Кесария Кападокийска). Мчци Мокий и Марк. Мчци Диомид, Евлампий, Асклипиодот и мчца Голиндуха. Преп. Александър, основател на м-ра на „Незаспиващите“. Свт. Анатолий, патр. Цариградски.
17	4	П	Свт. Андрей, архиеп. Критски. Преп. Марта, майка на св. Симеон Дивногорец. Свщмчк Теодор, еп. Киринейски. Мчци Теодот и Теодотия. Преп. Андрей Рубльов, иконописец. Св. царски руски новомчци: цар Николай II, семейството му и убитите с тях (†1918).
18	5	С	☩ Преп. Атанасий Атонски. Намиране мощите на преп. Сергей Радонежки. ☩ Препмчци велика княгиня Елисавета, инокиня Варвара и убитите с тях (†1918). Ик. на Пресв. Богор. „Економиса“ („Домостроителка“).
19	6	Н	Неделя 6 след Петдесетница. Гл. 5. Преп. Сисой Велики. Мчца Лукия девица и др. с нея. Мчци Марин, Марта, Авдифакс, Авакум и др. Мчци Исавър дяк., Инокентий и др. Мчк Коинт Фригийски. Прав. дева Юлиания, кн. Олшанска. Утр. Ев. 6: Лук. 114 (24:36-53). Лит: – Ред.: Рим. 110 (12:6-14), Мат. 29 (9:1-8).

20	7	П	<p><i>Седмица 7 след Петдесетница.</i></p> <p>Преп. Тома Малеин.</p> <p>Преп. Акакий Синайски (от Лествицата).</p> <p>Прпмци <u>Епиктет</u> презвитер и <u>Астион</u> монах.</p> <p>Мчци Перегрин, Лукиан, Помпей, Исихий, Папий и др.</p> <p>Вмчца Кириакия (Неделя) (†289). Мчк Евангел.</p> <p>Икона на Пресв. Богородица „Влахернска”.</p>
21	8	В	<p>☩ Вмчк Прокопий.</p> <p>Блаж. Прокопий Устюжки, юродив заради Христа.</p> <p>Преп. Теофил Мироточиви.</p> <p>Икона на Пресвета Богородица „Казанска”. +</p>
22	9	С	<p>Свщмчк Панкратий, еп. Тавроменийски.</p> <p>Свт. Теодор, еп. Едески. Свщмчк Кирил, еп. Гортински.</p> <p>Прпмци Патермутий и Коприй и мчк Александър.</p> <p>Препп. Патермутий и Коприй Египетски.</p>
23	10	Ч	<p>Св. 45 мчци в Никопол Арменски.</p> <p>Полагане на честния хитон Господен в Москва. +</p> <p>Преп. Антоний Киево-Печерски. ☩</p> <p>Мчци Вианор, Силуан и Аполоний.</p> <p>Препп. Египетски пустинници, уморени с огън и дим от Александрийския патр. Теофил.</p>
24	11	П	<p>☩ Вмчца Евфимия Всехвална.</p> <p>Св. равноап. княгиня Олга. (з.м.: +)</p> <p>Възпоменаване чудото от мощите на св. Евфимия на IV Вселенски събор в 451 г., чрез което се утвърди св. Православие. Мчк Киндей презв.</p>
25	12	С	<p>Мчци Прокъл и Иларий.</p> <p>Преп. Михаил Малеин.</p> <p>Мчца Голиндуха, в кръщ. Мария, Персийска.</p> <p>Мчци Теодор варяг и синът му Йоан, пострадали в Киев.</p> <p>Икона на Пресв. Богородица „Троеручица”. ☩</p>

26	13	Н	<p>Неделя 7 след Петдесетница. Гл. 6.</p> <p>☩ Събор на св. архангел Гавриил. Преп. Стефан Саваит.</p> <p>Възпоменаване на св. отци от Шестте Вселенски събора. (подв.) (Службата им в минея е на 16.VII.) Свт. Юлиан, еп. Кеноманийски. Мчк Серапион. Мчк Маркиан.</p> <p>Ик. на Пресв. Богородица „Достойно естъ”. ☩* (11 юни)</p> <p>Утр. Ев. 7: Йоан. 63 (20:1-10). Лит.: – Ред.: Рим. 116 (15:1-7); Мат. 33 (9:27-35). – На св. отци: Евр. 334 (13:7-16); Йоан. 56 (17:1-13).</p>
27	14	П	<p>Седмица 8 след Петдесетница.</p> <p>Ап. Акила от 70-те.</p> <p>☩ В този ден е пренесена службата на мчци Кирик и Юлита. Преп. Елий монах, Египетски. Преп. Онисим чудотв. Мчк Юст. Прпмчк <u>Никодим</u> Албански (†1722).</p>
28	15	В	<p>Мчци Кирик и Юлита. (Службата им е предния ден.) Мчк Авудим.</p> <p>+ Равноап. княз Владимир, покръстител на Русия. (з.м.: ☩)</p>
29	16	С	<p>Свщмчк Атиноген и 10-те му ученици. Мчца Юлия девица. Мчци Павел, Алевтина и Хиония. Възпоменаване на Четвъртия Вселенски събор (451). Мчк Антиох лекар. Мчк <u>Йоан</u> Търновски (†1822). Блаж. Матрона Анемнясевска, изп. (†1936).</p>
30	17	Ч	<p>☩ Вмчца Марина (Маргарита). Пренасяне мощите на преп. Лазар Галисийски.</p>
31	18	П	<p>Мчци Иакинт Амастридски и Емилиан. Мчк <u>Емилиан</u> Доростолски. Преп. Памво пустинник, Египетски. Преп. Йоан Многострадални, Печерски.</p>

- 1 19 С Преп. Макрина, сестра на свт. Василий Велики.
Преп. Дий.
Откр. мощите на преп. Серафим Саровски (1903). ☩*
Утр. Ев.: Мат. 43 (11:27-30). Лит.:
– На преп.: Гал. 213 (5:22-6:2); Лук. 24 (6:17-23).
- 2 20 Н **Неделя 8 след Петдесетница. Гл. 7.**
☩ Св. пророк Илия (Илинден).
Преп. Авраамий Галицки.
Утр. Ев. 8: Йоан. 64 (20:11-18). Лит.:
– Ред.: 1 Кор. 124 (1:10-18); Мат. 58 (14:14-22).
– На прор.: Иак. 57 (5:10-20); Лук. 14 (4:22-30).
- 3 21 П *Седмица 9 след Петдесетница.*
Препп. Симеон, юродив заради Христа, и Йоан, негов съпостник.
Прор. Йезекиил.
- 4 22 В ☩ Св. мирносолица и равноап. Мария Магдалина.
Пренасяне мощите на свщмчк Фока, еп. Синопийски.
Мчца Маркела.
- 5 23 С Мчци Трофим, Теофил и 13 мчци с тях.
Свщмчк Аполинарий, еп. Равенийски, ученик на ап. Петър.
Икона на Пресвета Богородица „**Почаевска**”.
Ик. на Пресв. Богородица „**Радост на всички скърбящи**”.
- 6 24 Ч ☩ Мчца Христина.
Мчци благоверни князе Борис и Глеб.
Преп. Поликарп, архим. Печерски.
- 7 25 П ☩ Успение на св. Анна, майка на Пресвета Богородица.
☩ Св. Олимпиада дякониса и преп. Евпраксия девица.
Преп. Макарий Унженски.
Възпоменаване на V Всел. събор в Константинопол (553).
- 8 26 С Свщмчци Ермолай, Ермип и Ермократ, презвв. Никомидийски.
Мчца Параскева.
Преп. Моисей Угрин, Печерски.

9	27	Н	<p>Неделя 9 след Петдесетница. Гл. 8.</p> <p>☩ Вмчк и целител Пантелеимон. (з.м.: ☩)</p> <p>Успение на свт. Климент, архиеп. Охридски († 916).</p> <p>Св. Седмочисленици: равноап. Кирил и Методий, свт. Климент, архиеп. Охридски, препп. Наум, Сава, Горазд и Ангеларий. ☩*</p> <p><i>Преп. Антиса изп., игум. и 90-те ѝ сестри.</i></p> <p><i>Бл. Николай Кочанов, юродив заради Христа, Новгородски.</i></p> <p><i>Преп. Герман Аляскински.</i></p> <p><i>Утр. Ев. 9: Йоан. 65 (20:19-31). Лит.:</i></p> <p><i>– Ред.: 1 Кор. 128 (3:9-17); Мат. 59 (14:22-34).</i></p> <p><i>– На вмчка: 2 Тим. 292 (2:1-10); Йоан. 52 (15:17-16:2).</i></p> <p><i>– На Седмочисл.: Евр. 318 (7:26-8:2); Йоан. 36 (10:9-16).</i></p>
10	28	П	<p>Седмица 10 след Петдесетница.</p> <p>Апп. и дякони от 70-те: Прохор, Никанор, Тимон и Пармен.</p> <p>Мчк Юлиан Далматински. Мчци Евстатий и Акакий.</p> <p>Свт. Питирим, еп. Тамбовски.</p> <p>Икони на Пресв. Богородица: „Смоленска - Одигитрия” + и „Умиление” - Серафимо-Дивеевска.</p>
11	29	В	<p>Мчк Калиник.</p> <p><i>Мчца Серафима девица. Мчца Теодотия и трите ѝ чеда.</i></p> <p>Свщмчк Висарион, еп. Смолянски († 1670). ☩**</p>
12	30	С	<p>Апп. от 70-те: Сила, Силуан, Крискент, Епенет и Андроник.</p> <p>Мчк Йоан воин.</p> <p>Свщмчк Валентин, еп. Интерамнски, и др.</p> <p>Свщмчк Полихроний, еп. Вавилонски, и др.</p>
13	31	Ч	<p>Предпразненство на изнасянето на Честния Кръст Господен.</p> <p>Прав. Евдоким Кападокийски.</p> <p>Мчца Юлита от Кесария Кападокийска.</p> <p>Свщмчк Вениамин Петроградски († 1922).</p> <p><i>Богородични заговезни.</i></p>

- 14 1 П **☩ Изнасяне на Честния и Животворящ Кръст Господен.**
☩ Мчци седем братя Макавеи, майка им Соломония и учителят им Елеазар.
 Мчци в Пергия Памфилийска: Леонтий, Атий, Александър и др.
Лит.: – На Кръста: 1 Кор. 125 (1:18-24); Йоан 60 (19:6-11, 13-20, 25-28, 30-35).
 – Ред.: 2 Кор. 169 (1:12-20); Мат. 91 (22:23-33).
 – На мчците: Евр. 330 (11:33-12:2); Мат. 38 (10:32-36, 11:1).
 След Великото славословие на Утренята се изнася за поклонение честният Кръст.
 Начало на Богородичния пост. Водосвет.
- 15 2 С **☩ Пренасяне мощите на първомчк и архидякон Стефан.**
 Свщмчк Стефан, папа Римски, и др. с него.
 Блажени Василий Московски, юродив заради Христа.
 След отпуста на Вечернята св. Кръст се внася на св. Престол.
- 16 3 Н **Неделя 10 след Петдесетница. Гл. 1.**
Препп. Исакий, Далмат и Фавст.
Преп. Козма отшелник.
Преп. Антоний Римлянин, Новгородски чудотворец.
Утр. Ев. 10: Йоан. 66 (21:1-14). Лит.:
 – Ред.: 1 Кор. 131 (4:9-16); Мат. 72 (17:14-23).
- 17 4 П **Седмица 11 след Петдесетница.**
 Св. 7 отроци Ефески.
 Мчк Елевтерий. Прпмчца Евдокия в Персия.
- 18 5 В **Предпразненство на Преображение Господне.**
 Мчк Евсигний.
 Мчци Кантидий, Кантидиан и Сивел, в Египет.
 Прав. Нона, майка на свт. Григорий Богослов.
 Свщмчк Антер, папа Римски.
 Свщмчк Фавий, папа Римски. Мчк Понтий Римлянин.

19	6	с	<p>⊕ ПРЕОБРАЖЕНИЕ ГОСПОДНЕ. <i>Всичко на празника. Утр. Ев.: Лук. 45 (9:28-36). Лут.: – На празн.: 2 Петр. 65 (1:10-19); Мат. 70 (17:1-9). Освещаване на грозде. Разрешава се риба.</i></p>
20	7	ч	<p>Препмчк Дометий Персиец и двамата му ученици. <i>Мчци Марин воин и Астерий болярин. Прпмчца Потамия чудотворица. Преп. Ор черноризец, Тивайдски. Преп. Теодосий Нови. Намиране мощите на свт. Митрофан, еп. Воронежки. Преп. Пимен Многоболезнени, Печерски.</i></p>
21	8	п	<p>Свт. Емилиан изповедник, еп. Кизически. <i>Свт. Мирон чудотв., еп. Критски. Мчци Елевтерий и Леонид. Преп. Григорий Синаит. Мчк <u>Анастасий</u> Струмишки (†1794). Пренасяне мощите на препп. Зосима и Саватий Соловецки. Мчк <u>Трендафил</u> Старозагорски (†1680). Икона на Пресв. Богородица „Толгска”.</i></p>
22	9	с	<p>+ Ап. Матий. <i>Мчци Юлиан, Маркиан и др. Преп. Псой Египетски. Мчк Антоний Александриец.</i></p>
23	10	н	<p>Неделя 11 след Петдесетница. Гл. 2. <i>Мчци архидякон Лаврентий, папа Сикст и др. Утр. Ев. 11: Йоан. 67 (21:15-25). Лут.: – Ред.: 1 Кор. 141 (9:2-12); Мат. 77 (18:23-35).</i></p>
24	11	п	<p>Седмица 12 след Петдесетница. Мчк и архидякон Евпъл. <i>Мчца Сусана девица и др. с нея. Препп. Теодор и Василий, Печерски.</i></p>
25	12	в	<p>Мчци Фотий и Аникита и много др. с тях. <i>В този ден е пренесена службата на преп. Максим изп. Мчци Памфил и Капитон. Свщмчк Александър, еп. Комански.</i></p>

26	13	С	<p>☩ Отдание на Преображение Господне. Пренасяне мощите на преп. Максим изповедник. (Службата му е предния ден заради отдаването.) Мчци Иполит, Ириней, Авундий и мчца Конкордия, Римски. Свт. Тихон Задонски чудотворец.</p>
27	14	Ч	<p>Предпразненство на Успение Богородично. Прор. Михей. Свщмчк Маркел, еп. Апамейски. Пренасяне мощите на преп. Теодосий Печерски. +</p>
28	15	П	<p>⊕ УСПЕНИЕ НА ПРЕСВЕТА БОГОРОДИЦА. Икони на Пресв. Богор. „Прибавяне на ум” и „София - Божия претъдрост”. Утр. Ев.: Лук. 4 (1:39-49, 56). Лит.: – На Пресв. Богор.: Филип. 240 (2:5-11); Лук. 54 (10:38-42, 11:27-28). Разрешава се риба.</p>
29	16	С	<p>☩ Пренасяне на Неръкотворния образ Христов от Едеса в Цариград (944). (или ☩) (^н) Мчк Диомид лекар. Преп. Херимон Египетски. Преп. <u>Йоаким</u> Осоговски (†1105). Икона на Пресв. Богородица „Феодоровска”.</p>
30	17	Н	<p>Неделя 12 след Петдесетница. Гл. 3. Мчк Мирон презвитер. Мчк Патрокъл. Преп. Алипий иконописец Печерски. Утр. Ев. 1: Мат. 116 (28:16-20). Лит.: – Ред.: 1 Кор. 158 (15:1-11); Мат. 79 (19:16-26).</p>
31	18	П	<p>Седмица 13 след Петдесетница. Мчци Флор и Лавър. Свщмчк Емилиан еп. и др. с него. Успение на преп. <u>Йоан Рилски</u> Чудотворец (†946). ☩* Утр. Ев: Мат. 43 (11:27-30). Лит.: – На преп.: Гал. 213 (5:22-6:2); Мат. 10 (4:25-5:12). – На мчците: Еф. 233 (6:10-17); Лук. 63 (12:2-12).</p>

1	19	В	Мчк Андрей Стратилат и с него 2593 мчци. Мчци Тимотей, Агапий и Текла. Икона на Пресв. Богородица „Донска”.
2	20	С	Прор. Самуил. <u>Мчци Севир, Мемнон и др. 37</u> , Пловдивски (†304).
3	21	Ч	Ап. Тадей от 70-те. Мчца Васа Солунска и чедата ѝ: мчци Теогний, Агапий и Пист. Преп. Авраамий Смоленски. Свщмчк <u>Симеон Самоковски</u> (†1737).
4	22	П	Мчци Агатоник, Зотик, Теопрепий (Боголеп) и др. <i>В този ден е пренесена службата на мчк Луп.</i> Свщмчк Атанасий еп. Преп. Антуса и мчци Харисим и Неофит. Мчца Евлалия девица. Икона на Пресв. Богородица „Грузинска”.
5	23	С	☩ Отдание на Успение Богородично. Мчк Луп. (<i>Службата му е предния ден заради отданието.</i>) Свщмчк Иринея, еп. Лионски. Свт. Калиник, патр. Цариградски. Препп. Евтихий и Флорентий.
6	24	Н	Неделя 13 след Петдесетница. Гл. 4. Свщмчк Евтих, ученик на ап. Йоан Богослов. <i>Преп. Георги Лимниот, изп. Мчца Сира девица, Персийска.</i> <i>Мчк Татион. Равноап. Козма Етолийски (†1779).</i> <i>Утр. Ев. 2: Марк. 70 (16:1-8). Лит.:</i> <i>– Ред.: 1 Кор. 166 (16:13-24); Мат. 87 (21:33-42).</i>
7	25	П	<i>Седмица 14 след Петдесетница.</i> Пренасяне мощите на ап. Вартоломей. Ап. Тит, еп. Критски, от 70-те. Св. изпп., пострадали от арианите в Едеса: свтт. Варсис и Евлогий, епп. Едески, и др. Свт. Мина, патр. Цариградски.
8	26	В	Мчци Адриан и Наталия. Икона на Пресв. Богородица „Владимирска”. +

9	27	С	<p>Преп. Пимен Велики. Преп. Пимен Палестински. Свт. Осия изп., еп. Кордубски. Свт. Ливерий изп., папа Римски. Мчк Фанурий. Препп. свщмчк Кукша и Пимен постник, Печерски.</p>
10	28	Ч	<p>Преп. Моисей Мурин. Преп. Сава Псковски. Преп. Иов Почаевски.</p>
11	29	П	<p>⊕ Отсичане честната глава на св. Йоан Предтеча и Кръстител Господен. Утр. Ев.: <i>Мат. 57 (14:1-13).</i> <i>Лит.:</i> – <i>На Предт.: Деян. 33 (13:25-32); Марк. 24 (6:14-30).</i> <i>Пост (разрешава се елей).</i></p>
12	30	С	<p>Свв. патрр. Царигр.: Александър, Йоан и Павел Нови. Преп. Христофор Римлянин. Преп. Фантин чудотв. Пренасяне мощите на блгв. кн. Александър Невски. ⊕ Преп. Александър Свирски. Блгв. кн. Даниил Московски.</p>
13	31	Н	<p>Неделя 14 след Петдесетница. Гл. 5. ⊗ Полагане честния пояс на Пресвета Богородица. Свщмчк Киприан, еп. Картагенски. Свт. Генадий, патр. Цариградски. <i>Утр. Ев. 3: Марк. 71 (16:9-20). Лит.:</i> – <i>Ред.: 2 Кор. 170 (1:21-2:4); Мат. 89 (22:1-14).</i> – <i>На Пресв. Богор.: Евр. 320 (9:1-7); Лук. 54 (10:38-42, 11:27-28).</i></p>

14	1	П	<p><i>Седмица 15 след Петдесетница.</i> ⊗ Начало на Индикта – Църковна Нова година. ⊗ Преп. Симеон Стълпник и майка му Марта. Мчци 40 жени и учителя им дякон Амун. Мчк Айтал дякон. Мчци Калиста, Евод и Ермоген. Прав. Иисус Навин. <i>Лит.:</i> – <i>На Индикта: 1 Тим. 282 (2:1-7); Лук. 13 (4:16-22).</i> – <i>На преп.: Кол. 258 (3:12-16); Мат. 43 (11:27-30).</i></p>
----	---	---	---

15	2	В	Мчк Мамант и родителите му Теодот и Руфина. Преп. Йоан постник, патр. Цариградски Св. 3628 мчци в Никоидия.
16	3	С	☩ Свщмчк Антим, еп. Никоидийски, и др. с него. Преп. Теоктист, съпостник на преп. Евтимий Велики. Св. Фива дякониса. Мчца Василиса Никоидийска. Свщмчк Аристион, еп. Александрийски.
17	4	Ч	Свщмчк Вавила, еп. Антиохийски, и др. Прор. Моисей Боговидец. Мчци Теодор, Миан, Юлиан и Кион. Мчци Вавила Никоидийски и 84 отроци с него. Мчца Ермиония, дъщеря на ап. Филип дякон. Намиране мощите на свт. Йоасаф, еп. Белгородски. Ик. на Пр. Богородица „ Неузгаряща къпина ”. ☩
18	5	П	☩ Св. пророк Захария и праведна Елисавета, родители на св. Йоан Предтеча. (или ☩) Мчци Урван, Теодор, Медимн и др. Мчк Авдий (Авид) в Персия. Мчци Тифаил, Тивея, Раиса (Ираида) и Сарвил. Св. Петър в Афира. Мчци Ювентин и Максим воини. Препмчк Атанасий Брестки.
19	6	С	☩ Възпоменаване чудото на св. архангел Михаил в Хони (IV). (^н) Мчци Евдоксий, Зинон и Макарий. Преп. Архип. Преп. Давид, бивш разбойник. Свщмчк Кирил, еп. Гортински. Мчци Кириац, Фавст презв., Авив дяк. и др. 11.
20	7	Н	Неделя 15 сл. Петдесетница, пред Въздвижение. Гл. 6. Предпразненство на Рождество Богородично. ☩ Мчк Созонт. Апп. от 70-те Евод и Онисифор. Мчк Евпсихий. Преп. Лука. Свт. Йоан, архиеп. Новгородски. Преп. Макарий Оптински. Утр. Ев. 4: Лук. 112 (24:1-12). Лут.: – На Нед. пред Въздв.: Гал. 215 (6:11-18); Йоан. 9 (3:13-17). – Ред. (под зач.): 2 Кор. 176 (4:6-15); Мат. 92 (22:35-46). – На мчка: Еф. 233 (6:10-17); Йоан. 52 (15:17-16:2).

21	8	П	<p><i>Седмица 16 след Петдесетница.</i></p> <p>⊕ РОЖДЕСТВО НА ПРЕСВЕТА БОГОРОДИЦА.</p> <p><i>Ик. на Пресв. Богородица „Курско-Коренна” – Знамение.</i></p> <p><i>Утр. Ев.: Лук. 4 (1:39-49, 56).</i></p> <p><i>Лит.: Филип. 240 (2:5-11); Лук. 54 (10:38-42, 11:27-28).</i></p>
22	9	В	<p>☩ Св. праведни богоотци Йоаким и Анна.</p> <p>(^м) Мчк Севириан.</p> <p><i>Блаж. Никита Хартуларий, Цариградски. Преп. Теофан изп. Мчци Харитон и Стратор. Преп. Йосиф, игумен Волоцки. Възпоменаване на III Вселенски събор в Ефес (431).</i></p> <p><i>– Ред. за 8/21.IX: Гал. 211 (4:28-5:10); Марк. 27 (6:54-7:8).</i></p> <p><i>– Ред. (под зач.): Гал. 212 (5:11-21); Марк. 28 (7:5-16).</i></p> <p><i>– На богоотците: Гал. 210 от пол. (4:22-31); Лук. 36 (8:16-21).</i></p>
23	10	С	<p>Мчци Минодора, Митродора и Нимфодора.</p> <p><i>Апп. от 70-те Апелий, Лукий и Климент. Мчк Варипсав. Блгв. царица Пулхерия.</i></p>
24	11	Ч	<p>Преп. Теодора Александрийска.</p> <p><i>В този ден е пренесена службата на свщмчк Автоном. Преп. Евфросин готвач. Мчца Ия. Мчци Диодор и Дидим Сирски. Мчци Димитрий, Евантия и Димитриан. Мчци Серапион, Кронид и Леонтий. Прен. мощите на препп. Сергей и Герман Валаамски.</i></p>
25	12	П	<p>☩ Отдание на Рождество Богородично.</p> <p>Свщмчк Автоном, еп. Италийски.</p> <p><i>(Службата му е предния ден заради отданието.)</i></p> <p><i>Мчк Юлиан и 40 мчци с него. Свщмчк Корнут, еп. Никомидийски. Прав. Симеон Верхотурски.</i></p>
26	13	С	<p>Събота пред Въздвижение.</p> <p>☩ Обновление на храма „Възкр. Христово“ в Йерусалим (335).</p> <p>Предпразненство на Въздвижение.</p> <p>Свщмчк Корнилий Стотник.</p>

Мчци Илия, Зотик, Лукиан и Валериан.

Преп. Петър в Атроя. Свщмчк Юлиан презв.

Мчци Кронид, Леонтий и Серапион.

Мчци Селевк, Макровий и Гордиан. *Лит.:*

– На Обновление: *Евр.* 307 (3:1-4); *Мат.* 67 (16:13-18).

– На съб. пред Въздв.: *1 Кор.* 126 (2:6-9); *Мат.* 39 (10:37-11:1).

27 14 Н **Неделя 16 след Петдесетница. Гл. 7.**

⊕ ВЪЗДВИЖЕНИЕ НА ЧЕСТНИЯ КРЪСТ ГОСПОДЕН
(Кръстовден).

Успение на свт. Йоан Златоуст. Мчк Папий.

Всичко на празника.

Утр. Ев.: Йоан. 42 от пол. (12:28-36). Лит.:

– На Кр.: *1 Кор.* 125 (1:18-24); *Йоан.* 60 (19:6-11, 13-20, 25-28, 30-35).

След Великото славословие в края на Утренята се изнася св. Кръст за поклонение. Пост (разрешава се елей).

28 15 П **Седмица 17 след Петдесетница.**

☩ **Вмчк Никита Готски.**

Преп. Филотей, презв. и чудотв.

Мчк Порфирий. Мчци Максим, Теодот, Асклиада (Асклипиодота) и две девици.

Намиране мощите на първомчк и архид. Стефан.

29 16 В ☩ **Вмчца Евфимия Всехвална.**

Мчца Мелитина от Маркианопол Тракийски.

Мчца Севастиана. Мчци Виктор и Состен.

Мчца Людмила, кн. Чешка.

Преп. Доротей, пустинник Тиваидски.

Свт. Киприан, митр. Киевски и Московски († 1406).

Преп. Кукша Одески, изп. († 1964).

30 17 С **Мчци Вяра, Надежда, Любов и майка им София.**

Мчци Теодотия и Агатоклия.

Св. 156 мчци Тирски.

- 1 18 Ч Преп. Евмений, еп. Гортински чудотворец.
Мчца Ариадна. Мчци София и Ирина. Мчк Кастор.
Икона на Пресвета Богородица „Изцелителка”.
- 2 19 П Мчци Трофим, Саватий и Доримедонт.
Мчк Зосима пустинник.
Блгвв. княз Теодор и чедата му Давид и Константин.
- 3 20 С **Събота след Въздвижение.**
☩ Вмчк Евстатий Плакида и дружината му.
Мчци и изпп. княз Михаил и болярин Теодор. *Лит.:*
– На съб. сл. Въздв.: 1 Кор. 125 от пол. (1:26-29); Йоан. 30(8:21-30).
– Ред. (под зач.): 1 Кор. 156 (14:20-25); Мат. 104 (25:1-13).
– На вмчка: Еф. 233 (6:10-17); Лук. 106 (21:12-19).
- 4 21 Н **Неделя 17 сл. Петдесетница, след Въздвижение. Гл. 8.**
☩ **Отдание на Въздвижение.**
Ап. Кодрат от 70-те. (Службата му е пренесена на следващия ден заради отданието.)
Свщмчци Ипатий еп. и Андрей презв. Мчци Евсевий и Приск. Свтт. Исаакий и Мелетий, епп. Кипърски.
Откриване мощите на свт. Димитрий, митр. Ростовски. ☩
Утр. Ев. 6: Лук. 114 (24:36-53). Лит.:
– На Нед. след Въздв.: Гал. 203 (2:16-20); Марк. 37(8:34-9:1).
– Ред.: 2 Кор. 182 от пол. (6:16-7:1); Мат. 62(15:21-28) (на хананейката)
- 5 22 П Седмица 18 след Петдесетница.
На този ден е пренесена службата на ап. Кодрат.
Свщмчк Фока, еп. Синопийски.
(^м) Прор. Йона.
(^м) Преп. Йона, баща на препп. Теофан и Теодор Начертани.
Мчк Фока градинар, Синопийски. Прав. Петър, бивш митар.
Преп. Козма Зографски († 1323).
Икона на Пресвета Богородица „Услышательница”
(„Чуваща молитвите”) (Зографска).

6	23	В	<p>☩ Зачатие на св. Йоан Предтеча. Препп. Ксантипа и Поликсения. Мчца Ираида девица. Мчци Андрей, Йоан, Петър и Антонин, в Африка. Свт. Инокентий, митр. Московски. <i>Лит.:</i> – <i>Ред.:</i> Ефес. 230 (5:20-26); Лук. 11 (3:23-4:1). – <i>На Предт.:</i> Гал. 210 от пол. (4:22-31); Лук. 2 (1:5-25).</p>
7	24	С	<p>☩ Първомъченица и равноапостолна Текла. Преп. Коприй Палестински. Преп. Никандър Псковски.</p>
8	25	Ч	<p>Преп. Евфросиния Александрийска. Успение на преп. Сергей Радонежки чудотворец. ☩ Препмчк Пафнутий Египтянин и 546 мчци с него. Преп. Евфросиния Суздалска.</p>
9	26	П	<p>☩ Успение на ап. и евангелист Йоан Богослов. <i>Утр. Ев.: Йоан. 67 (21:15-25). Лит.:</i> – <i>На ап.:</i> Йоан. 73 от пол. (4:12-19); Йоан. 61 (19:25-27, 21:24-25).</p>
10	27	С	<p>Мчк Калистрат и дружината му. Апп. от 70-те Марк, Аристарх и Зина. Мчца Епихария. Преп. Игнатий игумен. Преп. Саватий Соловецки.</p>
11	28	Н	<p>Неделя 18 след Петдесетница. Гл. 1. + Преп. Харитон изповедник. Прор. Варух. Мчци Александър, Алфей, Зосима, Никон, Неон и Илиодор. Мчк Марк пастир. Мчк Вячеслав, княз Чешки. <i>Утр. Ев. 7: Йоан 63 (20:1-10). Лит.:</i> – <i>Ред.:</i> 2 Кор. 188 (9:6-11); Лук. 17 (5:1-11). – <i>На преп.:</i> 2 Кор. 176 (4:6-15); Лук. 24 (6:17-23).</p>
12	29	П	<p>Седмица 19 след Петдесетница. ☩ Преп. Кириак Отшелник. Мчци Дада, Гаведай и Каздоя. Преп. Теофан милостиви.</p>
13	30	В	<p>☩ Свщмчк Григорий еп., просветител на Армения. Мчци Рипсимия, Гаяния и 35 св. девици. Преп. Григорий Пелшемски. Свт. <u>Михаил</u>, първи митр. Киевски (†992).</p>

14	1	С	<p>⊕ Покров на Пресвета Богородица.</p> <p>☞ Ап. Анания от 70-те.</p> <p>Преп. Роман Сладкопеец.</p> <p>Препмчк Михаил, иг. Зовийски и 36 прпмци с него.</p> <p>Мчк Домнин Солунски. Преп. Сава Вишерски.</p> <p>Преп. <u>Йоан</u> Кукузел (XII-XIII).</p> <p>Икона на Пресв. Богородица „Кукузелуса”.</p> <p>Утр. Ев.: Лук. 4 (1:39-49,56). Лит:</p> <p>– На Пресв. Богор.: Евр.320(9:1-7); Лук.54(10:38-42,11:27-28).</p> <p>– На ап.: Деян. 21 от пол. (9:10-19); Лук. 51 (10:16-21).</p>
15	2	Ч	<p>☞ Свщмчк Киприан и мчца Юстина.</p> <p>☞ Блаж. Андрей, юродив заради Христа.</p> <p>Блгв. княгиня Анна Кашинска.</p>
16	3	П	<p>☞ Свщмчк Дионисий Ареопагит, еп. Атински.</p> <p>Преп. Йоан Хозевит, еп. Кесарийски.</p> <p>Блаж. Исихий Хоривит, затворник и безмълвник.</p>
17	4	С	<p>Свщмчк Йеротей, еп. Атински.</p> <p>Преп. Амон Египтянин. Преп. Павел Препрости.</p> <p>Прпмчк Петър презв. Мчци Домнина, Вириня и Проскудия.</p> <p>Мчк Давикт и дъщеря му св. Калистения.</p> <p>Мчци Гай, Фавст, Евсевий и Херимон.</p> <p>Свт. Гурий, архиеп. Казански, и Варсонофий, еп. Тверски.</p>
18	5	Н	<p>Неделя 19 след Петдесетница. Гл. 2.</p> <p>Мчца Харитина.</p> <p>Преп. Дамян, презв. и целебник, Печерски.</p> <p>Препп. Йеремя и Матей, Прозорливи, Печерски.</p> <p>Мчца Мамелхва Персийска.</p> <p>Свщмчк Дионисий, еп. Александрийски.</p> <p>Свт. Московски: Петър, Алексей, Йона, Филип, Ермоген и Тихон.</p> <p>Утр. Ев. 8: Йоан. 64 (20:11-18). Лит.:</p> <p>– Ред.: 2 Кор. 194 (11:31-12:9); Лук. 26 (6:31-36).</p>

19	6	П	Седмица 20 след Петдесетница. + Ап. Тома.
20	7	В	☩ Мчци Сергии и Вахв. Мчци Юлиан презв. и Кесарий дякон. Мчк Полихроний презв. Преп. Сергей Вологодски.
21	8	С	Преп. Пелагия. Преп. Таисия. Св. Пелагия девица. Препмчк <u>Игнатий</u> Старозагорски (†1814).
22	9	Ч	+ Ап. Яков Алфеев. (^н) Препп. Андроник и Атанасия. Правв. Авраам праотец и племенникът му Лот. Св. Поплия изп., дякониса Антиохийска. Преп. Петър Галатийски.
23	10	П	Мчци Евлампий и Евлампия. Преп. <u>Теофил</u> изп. (VIII). Мчк Теотекн. Преп. Васиан иг. Свети 26 препмчци Зографски (†1284). ☩** Преп. Амвросий Оптински и събор на препп. Опт. старци. Ик. на Пресв. Богородица „ Акатистна-Предвъзвестителка ” (Зографска).
24	11	С	Ап. и дякон Филип от 70-те. Преп. Теофан изп., еп. Никейски, съставител на канони. Мчци Зинаида и Филонила, сродници на ап. Павел.
25	12	Н	Неделя 20 след Петдесетница. Гл. 3. Памет на св. отци от Седмия Вселенски събор в Никея (787) (подв.). (Службата им в минея е на 11.X.) Мчци Пров, Тарх и Андроник. Преп. Козма, еп. Маюмски, съставител на канони. Мчца Домника. Свт. Мартин Милостиви, еп. на Тур. Икона на Пресвета Богородица „ Йерусалимска ”. Утр. Ев. 9: Йоан. 65 (20:19-31). Лут: – Ред.: Гал. 200 (1:11-19); Лук. 30 (7:11-16). – На св. отци: Евр. 334 (13:7-16); Йоан. 56 (17:1-13).

26	13	П	<p><i>Седмица 21 след Петдесетница.</i></p> <p>Мчци Карп, еп. Тиатирски, Папила дякон и др. Мчк Флорентий. Преп. Никита изп. Мчк Вениамин дякон. Възпоменаване чудото на вмчца <u>Злата</u> Мъгленска в Скопие (1912). Ик. на Пр. Богор. „Иверска” (Московска). ☩</p>
27	14	В	<p>Мчци Назарий, Гервасий, Протасий и Келсий. Преп. <u>Параскева – Петка</u> Епиватска (XI). ☩ или ☩ Мчк Силван, презв. Газски. Преп. Никола Святоша, кн. Черниговски, чудотв. Печерски.</p>
28	15	С	<p>Преп. Евтимий Нови. Препмчк Лукиан, презв. Антиохийски. Мчци Сарвил и Вивея. Свт. Савин, еп. Катански.</p>
29	16	Ч	<p>Мчк Лонгин Стотник, който е стоял при Кръста Господен.</p>
30	17	П	<p>Прор. Осия. Препмчк Андрей Критски. Мчци безср. и чудотв. Козма и Дамян Аравийски и др. Пренасяне мощите на прав. Лазар Четвъртодневни, еп. Китийски. Ик. на Пресвета Богородица „Избавителка”.</p>
31	18	С	<p>☩ Ап. и евангелист Лука. Мчк Марин Тарсийски. Преп. Юлиан пустинник. Вмчца <u>Злата</u> Мъгленска (†1795). ☩**</p>

1	19	Н	<p>Неделя 21 след Петдесетница. Гл. 4. Прор. Иоил. Мчк Уар. Бл. Клеопатра и синът ѝ Йоан. Пренасяне мощите на преп. <u>Йоан Рилски</u> (1195). ☩ Прав. Йоан Кронщадски чудотв. (†1908). Ден на народните будители. Утр. Ев. 10: Йоан. 66 (21:1-14). Лут.: – Ред.: Гал. 203 (2:16-20); Лук. 35 (8:5-15). – На преп.: Гал. 213 (5:22-6:2); Лук. 24 (6:17-23).</p>
---	----	---	--

- 2 20 П Седмица 22 след Петдесетница.
☩ Вмчк Артемий.
Прав. отрок Артемий Верколски.
Преп. Гавриил (Ургебадзе) Самтаврийски (†1995).
- 3 21 В ☩ Преп. Иларион Велики.
Мчци Дасий, Гай и Зотик.
Пренасяне мощите на свт. Иларион Мъгленски (1206). +
- 4 22 С ☩ Равноап. Аверкий, еп. Йераполски, чудотворец.
Св. 7 отроци Ефески.
Мчци Александър еп., Ираклий воин и 4 жени: Анна,
Елисавета, Теодотия и Гликерия.
Икона на Пресвета Богородица „Казанска”. +
- 5 23 Ч ☩ Ап. Яков, брат Господен.
Прав. Яков Боровицки.
Свт. Игнатий, патр. Константинополски.
- 6 24 П Мчк Арета и 4299 мчци с него.
Блаж. Елезвой, цар Етиопски. Мчци Синклитикия и
двете ѝ дъщери.
Преп. Арета Печерски.
Ик. на Пресв. Богор. „Радост на всички скърбящи”. ☩
- 7 25 С Мчци Маркиан и Мартирий.
Мчк Анастасий. Праведна Тавита.
- 8 26 Н **Неделя 22 след Петдесетница. Гл. 5.**
☩ **Вмчк Димитрий Солунски (Димитровден).**
Възпоменаване на голямото и страшно земетресение в Цариград (740).
Преп. Атанасий Мидикийски.
Утр. Ев. 11: Йоан. 67 (21:15-25). Лит.:
– На земетр.: Евр. 331 от пол. (12:6-13,25-27); Мат. 27 (8:23-27).
– Ред.: Гал. 215 (6:11-18); Лук. 83 (16:19-31).
– На вмчка: 2 Тим. 292 (2:1-10); Йоан. 52 (15:17-16:2).

9	27	П	Седмица 23 след Петдесетница. Мчк Нестор Солунски. Мчци Капитолина и Еротида. Мчк Марк и др. с него. Преп. Нестор Летописец, Печерски. Преп. <u>Димитрий</u> Басарбовски (†ок.1685)
10	28	В	Мчци Терентий и Неонила и седемте им чеда. Преп. Стефан Саваит, песнописец. Вмчца Параскева, наречена Петка (Петница). Свщмчк Кириак, патр. Йерусалимски. Свт. Димитрий, митр. Ростовски. Свт. Арсений I, архиеп. Сръбски. Преп. Иов Почаевски.
11	29	С	Препмчца Анастасия Римлянка. Преп. Авраамий Затворник и бл.Мария, негова племенница. Мчци Клавдий, Астерий, Неон и Теонила. Преп. Анна. Преп. Авраамий Ростовски.
12	30	Ч	Свщмчк Зиновий, еп. Егейски, и сестра му мчца Зиновия. Апп. от 70-те: Тертый, Марк, Юст и Артема. Свщмчк Маркиан, еп. Сиракузки. Мчца Евтропия. Мчца Анастасия Солунска. Икона на Пресвета Богородица „ Озерянска ”.
13	31	П	Апп. от 70-те: Стахий, Амплий, Урван, Наркис и др. Мчк Епимах. Преп. Мавра. Препп. Спиридон и Никодим, Печерски.

14	1	С	С или + Безсребр. и чудотвв. Козма и Дамян Асийски. Мчк Ерминингелд, царевич Готски. Мчци Кириена и Юлиания. Свщмчци Йоан еп. и Яков презв. Мчци Кесарий, Дасий и др. 5 с тях. Препмчци <u>Яков</u> Костурски и двамата му ученици: йеродякон <u>Яков</u> и монах <u>Дионисий</u> . Архангелова задушница.
----	---	---	--

15	2	Н	Неделя 23 след Петдесетница. Гл. 6. Мчци Акиндин, Пигасий, Афтоний, Елпидифор и Анемподист. Преп. Маркиан Киринейски. Ик. на Пресв. Богородица „Шуйско-Смоленска”. Утр. Ев. 1: Мат. 116 (28:16-20). Лит.: – Ред.: Еф. 220 (2:4-10); Лук. 38 (8:26-39). – На мчците: Еф. 233 (6:10-17); Мат. 36 (10:16-22).
16	3	П	Седмица 24 след Петдесетница. Мчци Акепсима еп., Йосиф презвитер и Айтал дякон. Обновление храма на св. вмчк Георги в Лида (IV). Преп. Акепсима еп. Мчци Атик, Агапий, Евдоксий и др. Прав. Снандулия. Преп. <u>Пимен</u> Зографски (†1620).
17	4	В	Преп. Йоаникий Велики. Свщмчци Никандър, еп. Мирски, и Ермей презвитер.
18	5	С	Мчци Галактион и Епистима. Апп. от 70-те: Патров, <u>Ерм</u> (еп. Филипополски), Лин, Гаий и Филолог. Свт. Григорий изп., архиеп. Александрийски. Свт. Йона, архиеп. Новгородски.
19	6	Ч	☩ Свт. Павел изповедник, патриарх Цариградски. Преп. Лука Тавроменийски. Мчци Текуса, Александра и др. Преп. Варлаам Хутински.
20	7	П	Св. 33 мчци в Мелитин: Йерон, Исихий, Никандър и др. Преп. Лазар Галисийски чудотв. Мчци Меласип, Касиния и Антонин. Мчци Авкт, Таврион и Тесалоникия. Мчк Теодот Анкирски.
21	8	С	☩ Събор на св. архангел Михаил и другите Небесни безплътни Сили (Архангеловден). Мчк <u>Ангел</u> Лерински. Утр. Ев.: Мат. 52 (13:24-30;36-43); Лит.: – На безпл. Сили: Евр. 305 (2:2-10); Лук. 51 (10:16-21).

22	9	Н	<p>Неделя 24 след Петдесетница. <i>Гл. 7.</i> Мчци Онисифор и Порфирий. Преп. Матрона. (н) Преп. Теоктиста от Лезва. <i>Мчк Антоний. Препп. Евстолия и Сосипатра. Преп. Йоан Колов. Свт. Нектарий, митр. Пентаполски, Егински чудотв. (†1920). Икона на Пресвета Богородица „Скоропослушница”. + Утр. Ев. 2: Марк. 70 (16:1-8). Лит.: – Ред.: Еф. 221 (2:14-22); Лук. 39 (8:41-56). – На Пр. Богор.: Филип. 240(2:5-11); Лук. 54(10:38-42, 11:27-28).</i></p>
23	10	П	<p><i>Седмица 25 след Петдесетница.</i> Апп. от 70-те: Ераст, Олимп, Родион, Сосипатьр и др. <i>Мчк Орест Тиански (в Кападокия).</i> <i>Свщмчк Милий, еп. Персийски, и двама негови ученици.</i></p>
24	11	В	<p>Мчци Мина, Виктор и Викентий, и мчца Стефанида. Преп. Теодор Студит изповедник. <i>Блаж. Максим Московски, юродив заради Христа. Ик. на Пресв. Богор. „Иверска Монреалска мироточива”.</i></p>
25	12	С	<p>Свт. Йоан Милостиви, патриарх Александрийски. Преп. Нил, постник Синайски. <i>Прор. Ахия. Преп. Нил Мироточиви, Атонски. Икона на Пресвета Богородица „Милостива”.</i></p>
26	13	Ч	<p>✠ Свт. Йоан Златоуст, архиеп. Константинополски. <i>Мчци Антонин, Никифор и Герман. Мчца Манефа.</i></p>
27	14	П	<p>+ Ап. Филип. <i>Благовв. цар Юстиниан и царица Теодора. Свт. Григорий Палама, архиеп. Солунски. Заговезни за Рожд. пост.</i></p>
28	15	С	<p>Мчци и изповедници Гурий, Самон и Авив. <i>Мчци Елпидий, Маркел и Евстохий. Мчк Димитрий. Преп. Паисий Величковски (†1794). Начало на Рождественския пост.</i></p>

- 29 16 Н **Неделя 25 след Петдесетница. Гл. 8.**
+ Ап. и ев. Матей.
 Свт. Фулвиан (в св. Кръщение Матей), княз Етиопски.
 Свщмчк Филумен Светогробец (†1979).
*Утр. Ев. 3: Марк. 71 (16:9-20). Лит.:
 – Ред.: Еф. 224 (4:1-6); Лук. 53 (10:25-37).
 – На ап.: 1 Кор. 131 (4:9-16); Мат. 30 (9:9-13).*
- 30 17 П *Седмица 26 след Петдесетница.*
 ☩ Свт. Григорий чудотворец, еп. Неокесарийски.
 Преп. Никон Радонежки. Преп. Лазар иконописец.

- 1 18 В Мчк Платон.
 Мчци Роман дякон и отрок Варул.
 Мчци Закхей дякон Гадарински, и Алфей четец Кесарийски.
- 2 19 С Прор. Авдий (от 12-те).
 Мчк Варлаам.
 Препп. Варлаам и Йоасаф Индийски (IV). Преп. Варлаам,
 игумен Печерски. Свт. Филарет, митр. Московски.
Ик. на Пресв. Богородица „Утешение в скърби и печал”.
- 3 20 Ч **Предпразненство на Въведение Богородично.**
 Преп. Григорий Декаполит.
 Свт. Прокъл, архиеп. Константинополски.
 Мчци Евстатий, Теспесий и Анатолий. Мчк Дасий Доростолски (III). Свщмчци Нирса, Йосиф, Йоан, Саверий, Исакий и Ипатий, епп. Персийски. Мчци Азат, Сасоний, Текла, Анна и много др., в Персия, и три девизи, убити от манихеите.
- 4 21 П **⊕ ВЪВЕДЕНИЕ БОГОРОДИЧНО.** *(Ден на християнското семейство)* *Утр. Ев.: Лук. 4 (1:39-49, 56). Лит.:
 – На Пресв. Богор.: Евр. 320 (9:1-7); Лук. 54 (10:38-42, 11:27-28).
 Разрешава се риба.*

5	22	С	Апп. от 70-те Филимон и Архип, и мчца равноап. Апфия. Мчца Кикилия (Цецилия) и мчци Валериан, Тивуртий и Максим. Мчк Прокопий четец. Мчк Менигн. Преп. Агава. Прав. <u>Михаил</u> , воин Български (IX). Блгв. кн. Михаил Тверски.
6	23	Н	Неделя 26 след Петдесетница. Гл. 1. Свт. Амфилохий, еп. Иконийски. Свт. Григорий, еп. Акрагантийски. Мчци Сисиний, еп. Кизически, и Теодор Антиохийски. Блгв. княз Александър Невски (†1263). ☩ Свт. Митрофан, еп. Воронежки. Утр. Ев. 4: Лук. 112 (24:1-12). Лит.: – Ред.: Еф. 229 (5:8-19); Лук. 66 (12:16-21). – На блгв. кн.: Гал. 213 (5:22-6:2); Мат. 43 (11:27-30).
7	24	П	Седмица 27 след Петдесетница. ☩ Вмчца Екатерина. Вмчк Меркурий. Мчца Августа, мчци Порфирий Стратилат и 200 воини. Преп. Матридия. Мчк Меркурий Смоленски.
8	25	В	☩ Отдание на Въведение Богородично. Свщмчк Климент, папа Римски Свщмчк Петър, архиеп. Александрийски. Преп. Петър мълчалник, Антиохийски. Свт. Климент, архиеп. Охридски чудотв. (†916). ☩*
9	26	С	Преп. Алипий Стълпник дякон, Адрианополски. Преп. Яков отшелник. Преп. Стилиан монах, Пафлагонийски, пазител на децата. Свт. Инокентий, еп. Иркутски.
10	27	Ч	☩ Вмчк Яков Персиец. (^н) Преп. Паладий. Преп. Роман Антиохийски. Св. 17 препмчци в Индия. Преп. Теодосий Търновски (†1363). ☩* Блгв. кн. Всеволод Псковски. Свт. Яков, еп. Ростовски. Икона на Пресв. Богородица „Знамение”. ☩

- 11 28 П ☩ Препмчк и изп. Стефан Нови.
(^н) Мчк Иринарх Севастийски и мчци 7 жени с него.
Св. 15 свщмчци Тивериополски (IV). Мчци, пострадали
със св. Стефан Нови за св. икони: Василий, Стефан,
двама Григория, Йоан и много други. Мчк Христо († 1748).
- 12 29 С Мчк Парамон и 370 мчци с него.
(^н) Преп. Акакий Синайски.
Мчк Филумен.
- 13 30 Н **Неделя 27 след Петдесетница. Гл. 2.**
+ Ап. Андрей Първозвани (Андреевден).
Свт. Фрументий, архиеп. Индийски (Етиопски).
*Утр. Ев. 5: Лук. 113 (24:12-35); Лут.:
– Ред.: Ефес. 233 (6:10-17); Лук. 71 (13:10-17).
– На ап.: 1 Кор. 131 (4:9-16); Йоан. 4 (1:35-51).*

- 14 1 П Седмица 28 след Петдесетница.
Прор. Наум.
Прав. Филарет Милостиви. Мчк Анания Персиец.
- 15 2 В Прор. Авакум.
Мчца Миропия. Преп. Атанасий Затворник, Печерски.
Препп. Йоан, Ираклемон, Андрей и Теофил пустинници.
- 16 3 С Прор. Софония.
Преп. Йоан Мълчалник. Преп. Сава Сторожевски.
Свщмчк Теодор, архиеп. Александрийски. Преп. Теодул.
- 17 4 Ч ☩ **Вмчца Варвара.**
☩ Преп. Йоан Дамаскин.
Преп. Йоан, еп. Поливотски (VIII).
- 18 5 П ☩ **Преп. Сава Освещени.**
Препп. Карион монах и синът му Захария.
Мчк Анастасий. Преп. Нектарий Битолски (XVI).

- 19 6 С **☩ Свт. Николай Чудотворец, архиеп. Мирликийски.**
*Утр. Ев.: Йоан. 36 (10:9-16). Лит.:
– На свт.: Евр. 335 (13:17-21); Лук. 24 (6:17-23).
Разрешава се риба.*
- 20 7 Н **Неделя 28 след Петдесетница. Гл. 3.**
Свт. Амвросий, еп. Медиолански.
*Преп. Филотея Търновска. Прпмчк Атинодор монах.
Преп. Павел Послушни. Преп. Йоан Постник.
Преп. Антоний Сийски. Преп. Нил Столобенски.
Утр. Ев. 6: Лук. 114 (24:36-53). Лит.:
– Ред. на Нед. 28: Кол. 250 (1:12-18); Ред. на Нед. 29:
Лук. 85 (17:12-19).*
- 21 8 П **Седмица 29 след Петдесетница.**
Преп. Патапий.
*Апп. от 70-те: Состен, Аполос, Кифа, Тихик, Епафродит,
Кесар и Онисифор. Мчци 62 свещеника и 300 миряни,
пострадали в Африка от арианите. Мчца Антиса в Рим.*
- 22 9 В **☩ Зачатие на св. Анна.**
*Св. прор. Анна, майка на прор. Самуил.
Преп. Стефан Новосиятел.
Преп. Софроний, архиеп. Кипърски.
Икона на Пресв. Богородица „Неочаквана радост”. ☩*
- 23 10 С **Мчци Мина, Ермоген и Евграф.**
*Мчк Гемел Пафлагониец. Преп. Тома.
Свт. Йоасаф, еп. Белгородски (†1754).*
- 24 11 Ч **Преп. Даниил Стълпник.**
*Преп. Лука стълпник, Халкидонски.
Мчк Миракс Египтянин. Преп. Никон Сухи, Печерски.
Преп. Кукша Одески, изп. (†1964).*
- 25 12 П **☩ Свт. Спиридон чудотв., еп. Тримитунски.**
Свщмчк Александър, еп. Йерусалимски. Мчк Разумник.

26	13	С	<p>+ Мчци Евстратий, Авксентий, Евгений, Мардарий и Орест. Мчца Лукия девица. Преп. Арсений Латрийски. Преп. Герман Аляскински.</p>
27	14	Н	<p>Неделя 29 след Петд., на св. праотци Христови. Гл. 4. <i>(Службата им в минея е на 11.XII.)</i> Мчци Тирс, Левкий, Филимон, Аполоний, Ариан и Калиник. <i>Утр. Ев. 7: Йоан. 63 (20:1-10). Лит.: – На св. праотци: Кол. 257 (3:4-11) [на Нед. 29]; Лук. 76 (14:16-24) [на Нед. 28].</i></p>
28	15	П	<p><i>Седмица 30 след Петдесетница.</i> Свщмчк Елевтерий и майка му Антия. Преп. Павел Латрийски. Свт. Стефан изп., архиеп. Сурожки. Преп. Пард отшелник.</p>
29	16	В	<p>Прор. Агей. Блаж. царица Теофания. Мчк Марин.</p>
30	17	С	<p>☩ Св. прор. Даниил. ☩ Св. три отроци: Ананий, Азарий, Мисаил. Преп. Даниил изп.</p>
31	18	Ч	<p>Мчк Севастиан и дружината му. Преп. Флор, еп. Амийски. Преп. Михаил. Свт. Модест, патр. Йерусалимски. Прав. Симеон Верхотурски.</p>

1	19	П	<p>Мчк Бонифаций. Мчци Илия, Пров и Арис. Мчци Полиевкт и Тимотей. Свт. Бонифаций Милостиви, еп. Ферентийски. Свт. Григорий, архиеп. Омиритски. Преп. Амфилохий Почаевски. <i>Гражданска нова година.</i></p>
---	----	---	---

- 2 20 С **Събота пред Рождество Христово.**
Предпразненство на Рождество Христово.
☞ **Свщмчк Игнатий Богоносец** (*Игнажден*).
Свт. Филогоний, еп. Антиохийски.
Прав. Йоан Кронщадски чудотворец (†1908). ☩
Утр. Ев.: Мат. 16 (6:1-13). Лит.:
– *На Съб. пр. Р. Хр.: Гал. 205(3:8-12); Лук. 72(13:18-29).*
– *На свщмчка: Евр. 311(4:14-5:6); Марк. 41(9:33-41).*
– *На прав.: Ап. съвпада с този на свщмчка; Мат. 11(5:14-19).*
- 3 21 Н **Неделя 30 след Петдесетница, пред Рожд. Христово,**
на св. отци. Гл. 5. (Службата им в минея е на 18.XII.)
Мчца Юлиания Никомидийска и др. с нея.
Свт. Петър, митр. Киевски. Мчк Темистоклей.
Утр. Ев. 8: Йоан. 64 (20:11-18). Лит.:
– *На Нед. пред Р. Хр.: Евр. 328(11:9-10,17-23,32-40); Мат. 1(1:1-25).*
- 4 22 П **Седмица 31 след Петдесетница.**
☞ **Вмчца Анастасия Узорешителница.**
Мчци Хрисогон, Теодотия, Евод, Евтихиан и др.
- 5 23 В ☞ **Св. 10 мчци Критски.**
Преп. Нифонт, еп. Константиански. Преп. **Наум** Охридски
(†910). Преп. Павел, еп. Неокесарийски.
- 6 24 С **Навечерие на Рождество Христово (Бъдни вечер).**
Препмчца Евгения.
Преп. Николай монах.
Царски часове. Вечерня на Р. Христово с Вас. литургия:
Евр. 303 (1:1-12); Лук. 5 (2:1-20).
Велико повечерие с Утрения на Рождество Христово:
Мат. 2 (1:18-25). Пост.
- 7 25 Ч ☩ **РОЖДЕСТВО ХРИСТОВО.**
Всичко на празника.
Злат. лит.: – На празн.: Гал. 209(4:4-7); Мат. 3(2:1-12).

8	26	П	<p>☩ Събор на Пресв. Богородица. Прав. Йосиф Обручник. (n) Свщмчк Евтимий, еп. Сардийски. Преп. Еварест. Преп. Константин Синадски. <i>Злат. лит.:</i> – <i>На Пр. Богор.:</i> Евр.306 (2:11-18); Мат.4 (2:13-23). <i>Блажи се.</i></p>
9	27	С	<p>☩ Събота след Рождество Христово. ☩ Първомъченик и архидякон Стефан (<i>Стефановден</i>). Преп. Теодор Начертани, изповедник. Свт. Теодор, архиеп. Константинополски. <i>Лит.:</i> – <i>На Съб. сл. Р.Хр.:</i> 1 Тим. 288(6:11-16); Мат. 46 от пол. (12:15-21). – <i>Ред. (под зач.):</i> Кол. 249 от пол. (1:3-6); Лук. 81 (16:10-15). – <i>На първомчка:</i> Деян. 17(6:8-15, 7:1-5, 47-60); Мат. 87(21:33-42).</p>
10	28	Н	<p>Неделя 31 след Петд., след Рожд. Христово. Гл. 6. Правв. Йосиф Обручник, цар Давид и Яков, брат Божий (<i>подв.</i>). Св. 20 хиляди мчци, изгорени в Никомидия. Ап. Никанор, един от седемте дякони. <i>Утр. Ев. 9: Йоан. 65 (20:19-31). Лит.:</i> – <i>На нед. сл. Р.Хр.:</i> Гал. 200 (1:11-19). Мат. 4 (2:13-23).</p>
11	29	П	<p><i>Седмица 32 след Петдесетница.</i> ☩ Св. 14 хиляди младенци, избити от Ирод във Витлеем. Преп. Маркел, игумен на манастира на „Неспящите“. Препп. Марк Пещерник и Теофил, Печерски. Преп. Тадей изп., Преп. Лаврентий Черниговски (†1950).</p>
12	30	В	<p>Мчца Анисия. <i>В този ден е пренесена службата на преп. Мелания.</i> (n) Преп. Зотик презвитер, Сиропитател. Ап. Тимон от 70-те. Мчк Филетер Никомидийски. Преп. Теодора Кесарийска. Преп. Теодора Цариградска (от „Митарствата“). Свт. Макарий, митр. Московски.</p>
13	31	С	<p>☩ Отдание на Рождество Христово. Преп. Мелания Римлянка. (<i>Службата ѝ е предния ден заради отданието.</i>) <i>Блажи се.</i></p>

Съкращения

ап. – апостол; **апп.** – апостоли; **архиеп.** – архиепископ; **архиепп.** – архиепископи; **архим.** – архимандрит; **безср.** – безсребърници; **благов., блгв.** – благоверен; **блаж.** – блажен, -а; **вмчк** – великомъченик; **вмчца** – великомъченица; **дяк.** – дякон; **еп.** – епископ; **епп.** – епископи; **з.м.** – зелени минеи; **иг., игум.** – игумен, -ния; **изп.** – изповедник, -ца; **имп.** – император; **кн.** – княз, княгиня; **митр.** – митрополит; **митррр.** – митрополити; **мчк** – мъченик; **мчца** – мъченица; **мчци** – мъченици; **патр.** – патриарх; **патррр.** – патриарси; **прав.** – праведен, -дна; **презв.** – презвитер; **презвв.** – презвитери; **преп.** – преподобен, -бна; **препп.** – преподобни; **препмчк** – преподобномъченик; **препмчца** – преподобномъченица; **препмчци** – преподобномъченици; **прор.** – пророк; **св.** – свети (ед. или мн.ч.), -та; **свв.** – свети (мн.ч.); **свт.** – светител; **свтт.** – светители; **свщмчк** – свещеномъченик; **свщмчци** – свещеномъченици; **чт.** – четец; **чудотв.** – чудотворец; **чудотвв.** – чудотворци; **Вас. лит.** – Василиева литургия; **Злат. лит.** – Златоустова литургия; **Прежд. лит.** – Преждеосвещена литургия; **подв.** – подвижно празнуване.

‡ ‡ ‡

На първа корица: икона на светците, чието свидетелство против новостилната реформа в Църквата е поместено в настоящия Православен календар.

На първа стр.: изображение на Пресв. Богородица с Нейните гуми към валаамския монах Борис (в схима Николаї), който усърдно ѝ се молел да го настави как правилно да постъпи в тежкото време на новокалендарните смутове във Валаамския манастир през 1925 г. и към кои да бъде – към старостилците или към новостилците при разделянето на братството. Думите на Божията Майка били: “Ако искаш да се спасиш, гръж преданията на светите Апостоли и светите Отци, а не на тези мъдреци” (новостилците). Пълният разказ за тези събития може да се прочете на: <https://valaam.ru/starets/5523/>.

Братя и сестри! Тези от вас, които се интересуват от въпросите, свързани с църковния календар, могат да намерят обстойна информация и много материали по въпроса на сайта “Православна класика”:

www.orthclass.com

